

11.01- G m r k Tarifesi ve EŞyanın Tarife Pozisyonlarına Ayrılması

Gümrük Tarifesi ve Eşyanın Tarife Pozisyonlarına Ayrılması

Madde 15

1. **Gümrük vergileri, gümrük yükümlülüğünün başladığı tarihte yürürlükte olan gümrük tarifesine göre hesaplanır.(Gümrük yükümlülüğü” deyimini, yükümlünün gümrük vergilerini ödemesi zorunluluğunu ifade eder)**
2. Eşya ticaretine ilişkin özel hükümlerle belirlenmiş diğer önlemler, gerektiği takdirde, söz konusu eşyanın tarife pozisyonuna göre uygulanır.

Gümrük Tarifesi ve Eşyanın Tarife Pozisyonlarına Ayrılması

3. Gümrük Tarifesi:

a) **Cumhurbaşkanınca kabul edilen Türk Gümrük Tarife Cetvelini**

b) Tamamen veya kısmen Türk Gümrük Tarife Cetveline dayanan veya bu cetvele alt açılımlar ekleyen ve eşya ticaretine ilişkin tarife önlemlerinin uygulanması için tespit edilen diğer cetvelleri,

c) Türk Gümrük Tarifesinin kapsadığı eşyaya uygulanacak;

- Gümrük vergi oranlarını,

- Tarım politikası veya tarım ürünlerinin işlenmesi sonucu elde edilen bazı ürünlere uygulanan özel düzenlemeler çerçevesinde alınan ithalat vergilerini,

Gümrük Tarifesi ve Eşyanın Tarife Pozisyonlarına Ayrılması

- d) Türkiye'nin bazı ülkeler veya ülke grupları ile yaptığı tercihli bir tarife uygulaması gerektiren anlaşmalarda yer alan tercihli tarife uygulamalarını,
- e) Türkiye tarafından tek taraflı olarak bazı ülkeler, ülke grupları veya toprak parçaları için tanınan tercihli tarife uygulamalarını,
- f) İthalat vergilerinde, bazı eşyaya şartlı olarak uygulanacak muafiyet veya indirim uygulamalarını,
- g) Yukarıdakilerin dışında kalan diğer tarife uygulamalarını, kapsar.

Gümrük Tarifesi ve Eşyanın Tarife Pozisyonlarına Ayrılması

4. Sabit oranlı vergilendirmeye ilişkin hükümler saklı kalmak üzere, 3 üncü fıkranın (d), (e) ve (f) bentlerinde belirtilen koşulları taşıyan eşyanın ithalinde, beyan sahibi (c) bendinde belirtilen tarife yerine (d), (e) ve (f) bentleri hükümlerinin uygulanmasını isteyebilir. Gerekli koşulların yerine getirilmesi halinde, söz konusu talep gümrük işlemlerinin tamamlanmasından veya eşyanın tesliminden sonra da yapılabilir.

Gümrük Tarifesi ve Eşyanın Tarife Pozisyonlarına Ayrılması

5. Bu maddenin 3 üncü fıkrasının (d), (e) ve (f) bentlerinde belirtilen belirli bir ithalat hacmi ile sınırlandırılmış tarife uygulamaları;

- a) Tarife kotalarının söz konusu olduğu durumlarda, tespit edilen ithalat hacmi sınırına ulaşıldığında,
- b) Tarife tavanlarının söz konusu olduğu durumlarda ise Cumhurbaşkanlığı Kararı ile, sona erer.

Gümrük Tarifesi ve Eşyanın Tarife Pozisyonlarına Ayrılması

6. Eşyanın tarife pozisyonunun belirlenmesi deyiminden, yürürlükteki hükümlere uygun olarak, söz konusu eşyanın girdiği;

a) Türk Gümrük Tarife Cetvelinin veya 3 üncü fıkranın (b) bendinde öngörülen diğer cetvelin alt açılımlarının,

b) Tamamen veya kısmen Türk Gümrük Tarifesine dayanan ya da bu tarife cetveline alt açılımlar ekleyen ve özel alanlara ait eşya ticaretine ilişkin tarife dışı önlemlerin uygulanması amacıyla Cumhurbaşkanlığı Kararı ile oluşturulan bir diğer cetvelin alt açılımlarının,(16)17 belirlenmesi anlaşılır.

Gümrük Tarifesi ve Eşyanın Tarife Pozisyonlarına Ayrılması

7. **Gümrük Tarife Cetveli, izahnamesi ve eşya fihristi, Müsteşarlıkça hazırlanır ve Resmi Gazetede yayımlanır.** Bu şekilde yayımlanan metinler idari ve kazai uygulamalarda esas tutulur.

Gümrük Tarifesi ve Eşyanın Tarife Pozisyonlarına Ayrılması

Madde 16

1. Mahiyeti ve nihai kullanım şekli gerekçesiyle, bazı eşyanın yararlanabileceği tercihli tarife uygulaması, Cumhurbaşkanınca belirlenen şartlara tabidir.

2. 1 inci fıkrada sözü edilen tercihli tarife uygulaması ifadesi, tarife kotaları kapsamında olsa dahi, ithalat vergilerinde bir indirim veya şartlı muafiyet uygulaması anlamına gelir

4458 sayılı Gümrük Kanunu uyarınca **yükümlünün gümrük vergilerini ödeme zorunluluğuna** ne ad verilir?

- A. Gümrük statüsü
- B. Vergi zorunluluğu
- C. Gümrük yükümlülüğu**
- D. Gümrük kontrolü

**DOĞRU
CEVAP C**

4458 sayılı Gümrük Kanununa göre aşağıdakilerden hangisi gümrük tarifesi kapsamına **girmez?**

A. Türk Gümrük Tarife Cetveli

B. Türk Gümrük Tarifesinin kapsadığı eşyaya uygulanacak gümrük vergi oranları

C. İthalat vergilerinde, bazı eşyaya şartlı olarak uygulanacak muafiyet veya indirim uygulamaları

D. Yabancı bir ülkenin Türkiye'ye tek taraflı vermiş olduğu tarife uygulamaları

**DOĞRU
CEVAP D**

Gümrük yönetmeliğine göre iki ya da daha çok ülkenin yaptıkları ticaret anlaşması uyarınca aralarındaki ticarete karşılıklı olarak ya da bir ülkenin belli ülke ya da toprak parçaları menşeli eşyaya **tek taraflı olarak daha düşük tarife uygulamasına** ne ad verilir?

- A. Kota
- B. Tarife önlemleri
- C. Tercihli tarife**
- D. Tarife tavanı

**DOĞRU
CEVAP C**

4458 sayılı Gümrük Kanununda düzenlenen gümrük tarifesine ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

A. Gümrük vergileri, gümrük yükümlülüğünün sona erdiği tarihte yürürlükte olan gümrük tarifesine göre hesaplanır

B. Gümrük tarife cetveli, izahnamesi ve eşya fihristi Resmi Gazetede yayımlanır

C. Mahiyeti ve nihai kullanım şekli gerekçesiyle, bazı eşyanın yararlanabileceği tercihli tarife uygulaması, Cumhurbaşkanlığınca belirlenen şartlara tabidir

D. Türkiye tarafından tek taraflı olarak bazı ülkeler, ülke grupları veya toprak parçaları için tanınan tercihli tarife uygulamaları Gümrük Tarifesi kapsamındadır

**YANLIŞ
CEVAP A**

Gümrük Tarifesi ve Eşyanın Tarife Pozisyonlarına Ayrılması

Tanımlar

Kota: Bir takvim yılı içinde veya muayyen bir dönem itibarıyla yapılmasına izin verilen ithalatın miktar ve/veya değerini,

Tercihli tarife: İki ya da daha çok ülkenin yaptıkları ticaret anlaşması uyarınca, aralarındaki ticarete karşılıklı olarak ya da bir ülkenin belli ülke ya da toprak parçaları menşeli eşyaya tek taraflı olarak daha düşük tarife uygulamasını,

Gümrük Tarifesi ve Eşyanın Tarife Pozisyonlarına Ayrılması

Türk Gümrük Tarife Cetveli: Eşyanın cins ve niteliklerine göre sistematik bir şekilde numaralandırılarak sınıflandırıldığı ve 474 sayılı Gümrük Giriş Tarife Cetveli Hakkında Kanunda yer alan gümrük vergisi oranlarının gösterildiği Bakanlar Kurulunca kabul edilen cetveli ifade eder.

4458 Sayılı g m r k kanununa g re T rk g m r k tarife cetveli kim tarafından kabul edilir?

- A. Çalışma ve sosyal g venlik bakanı
- B. Hazine ve maliye bakanı
- C. Cumhurbaşkanı**
- D. Ticaret bakanı

**DOĞRU
CEVAP C**

Madde 3 – Bu Kanunda geçen;

“Gümrük kontrolü” deyimi, Türkiye Gümrük Bölgesi ile diğer ülkeler arasında taşınan eşyanın giriş, çıkış, transit, nakil ve nihai kullanımını ve serbest dolaşımda bulunmayan eşyanın durumunu düzenleyen gümrük mevzuatı ve diğer mevzuatın doğru uygulanmasını sağlamak için gümrük idareleri tarafından yürütülen; eşyanın muayenesi, beyanname verileri ile elektronik veya yazılı belgelerin varlığının ve gerçekliğinin doğrulanması, işletmelerin hesap ve diğer kayıtlarının incelenmesi, taşıma araçlarının kontrolü, bagajların ve kişilerin yanlarında ya da üstlerinde taşıdıkları diğer eşyanın kontrolü ile resmi araştırmalar ve diğer benzeri uygulamaları;

4458 sayılı Gümrük Kanununa göre, **Türkiye Gümrük Bölgesi ile diğer ülkeler arasında taşınan eşyanın** giriş, çıkış, transit, nakil ve nihai kullanımını ve serbest dolaşımda bulunmayan eşyanın durumunu düzenleyen gümrük mevzuatı ve diğer mevzuatın doğru uygulanmasını sağlamak için gümrük idareleri tarafından yürütülen; **eşyanın muayenesi, beyanname verileri ile elektronik veya yazılı belgelerin varlığının ve gerçekliğinin doğrulanması, işletmelerin hesap ve diğer kayıtlarının incelenmesi, taşıma araçlarının kontrolü, bagajların ve kişilerin yanlarında ya da üstlerinde taşıdıkları diğer eşyanın kontrolü** ile resmi araştırmalar ve diğer benzeri uygulamalar aşağıdaki kavramlardan hangisi ile ifade edilir?

- A. Gümrük statüsü
- B. Gümrük idaresi
- C. Gümrük yükümlülüğü
- D. Gümrük kontrolü**

**DOĞRU
CEVAP D**

Gümrük İdarelerince Gümrük ve Dış Ticaret İşlemlerinde Tahsil Edilen Gümrük Vergisi, Diğer Eş Etkili Vergiler ve Mali Yükler

Gümrük İdareleri dış ticaret işlemlerinde başta gümrük vergisi olmak üzere diğer eş etkili vergileri ve mali yükleri tahsil etmekte ya da tahsiline aracılık etmektedir.

4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 3. maddesine göre “gümrük vergileri” deyimini; eşyaya uygulanan ithalat vergilerinin ya da ihracat vergilerinin tümünü ifade etmektedir.

Gümrük İdarelerince Gümrük ve Dış Ticaret İşlemlerinde Tahsil Edilen Gümrük Vergisi, Diğer Eş Etkili Vergiler ve Mali Yükler

“İthalat vergileri” deyimi; eşyanın ithalinde ödenecek gümrük vergisi ile diğer eş etkili vergiler ve mali yükleri, tarım politikası veya tarım ürünlerinin işlenmesi sonucu elde edilen bazı ürünlere uygulanan özel düzenlemeler çerçevesinde ithalatta alınacak vergileri ve diğer mali yükleri ifade etmektedir.

Gümrük İdarelerince Gümrük ve Dış Ticaret İşlemlerinde Tahsil Edilen Gümrük Vergisi, Diğer Eş Etkili Vergiler ve Mali Yükler

“İhracat vergileri” deyimi ise; eşyanın ihracatında ödenecek gümrük vergisi ile diğer eş etkili vergiler ve mali yüklerle, tarım politikası veya tarım ürünlerinin işlenmesi sonucu elde edilen bazı ürünlere uygulanan özel düzenlemeler çerçevesinde ihracatta alınacak vergileri ve diğer mali yükleri ifade etmektedir.

Gümrük İdarelerince Gümrük ve Dış Ticaret İşlemlerinde Tahsil Edilen Gümrük Vergisi, Diğer Eş Etkili Vergiler ve Mali Yükler

Eş etkili vergiler, yerli üreticiyi korumak adına ithal edilen eşyalara özel olarak uygulanan, yani söz konusu eşyanın fiyatını yükselterek eşyaların serbest dolaşımı üzerinde gümrük vergisi olmasa da aynı gümrük vergisi gibi etki doğuran vergilerdir.

Mali yükler, fon, ücret, katılma payı gibi gümrük idareleri tarafından tahsil edilmekte olan vergilerdir.

Yürürlükteki hükümler uyarınca ithalatta ve/veya ihracatta eşyaya uygulanan ithalat ve/veya ihracat gümrük vergilerinin **tümünü** aşağıdakilerden hangisi ifade eder?

A. Gümrük vergileri

B. Devlet vergileri

C. İthalat vergileri

D. İhracat vergileri

**DOĞRU
CEVAP A**

Gümrük Vergilerinin Geri Verilmesi veya Kaldırılması

- Kanunen ödenmemeleri veya tahakkuk ettirilmemeleri gereken gümrük vergileri, söz konusu vergilerin yükümlüye tebliği ve ilgilinin bu tebliği izleyen **üç yıl içinde** gümrük idaresine müracaatı üzerine geri verilir veya kaldırılır.
- Geri verme veya kaldırma talebi, limitlere göre ilgili gümrük idaresi tarafından incelenir ve yetkili idare amirince imzalanarak karara bağlanır.

Gümrük Vergilerinin Geri Verilmesi veya Kaldırılması

- Kontrol ve denetleme sonucunda, geri verme veya kaldırma hallerinden birinin tespiti durumunda, gümrük vergilerinin yükümlüye tebliğinden itibaren üç yıl içinde geri verme veya kaldırma işlemi doğrudan yapılır.
- Bir gümrük beyannamesine dayanılarak ödenmiş olan gümrük vergileri, bu beyannamenin iptal edilmesi üzerine ilgilinin, belirtilen süreler içerisinde geri verme talebinde bulunması halinde verilir.

Gümrük Vergilerinin Geri Verilmesi veya Kaldırılması

- Beyannamenin tescil tarihi itibariyle, kusurlu veya ithallerine esas teşkil eden sözleşme hükümlerine aykırı olduklarından bahisle, ithalatçı tarafından kabul edilmeyen eşyaya ait ithalat vergilerinin geri verilebilmesi; buna ilişkin başvurunun bir yıllık başvuru süresi içinde yapılması, söz konusu eşyanın ilk kullanım dışında kullanılmamış olması (bir kere kullanılarak tüketilen eşya hariç) ve eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi dışına ihraç edilmesi koşullarına bağlıdır.
- Gümrük vergileri Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası anlaşma hükümleri çerçevesinde, Bakanlar Kurulu tarafından belirlenecek hallerde geri verilir veya kaldırılır.

4458 sayılı Gümrük Kanununa göre; kontrol ve denetleme sonucunda, verginin geri verilmesi veya kaldırılmasını gerektiren hallerden birinin tespiti durumunda, **hangi süre içinde** geri verme veya kaldırma işlemi doğrudan yapılır?

- A. 3 yıl**
- B. 4 yıl
- C. 1 yıl
- D. 2 yıl

**DOĞRU
CEVAP A**

4458 Sayılı Gümrük Kanunu

Madde 230 –

Gümrük müşavirleri, kanunlara göre tutmaya mecbur oldukları ticari veya kanuni defterlerini, vekâletname ve sözleşmelerini, işlerine dair yazdıkları ve aldıkları mektup, faks, telgraf ve benzeri belgeler ile düzenledikleri fatura, makbuz ve masraflarına ilişkin belgelerin asıllarını ve örneklerini özel kanunlardaki hükümler saklı kalmak kaydıyla **beş yıl muhafaza etmeye**; bunları gümrük müfettişi, gümrük müfettiş yardımcısı, kontrolör, stajyer kontrolör ve yetkili gümrük amir ve memurlarına göstermeye; bunların incelenmesine, denetlenmesine izin vermeye ve gerektiğinde yazılı istek üzerine bunları yukarıda belirtilen görevlilere ibraz etmeye mecburdurlar.

4458 saydı Gümrük Kanununa göre kişiler gerekli belge ve bilgileri gümrük kontrolü amacıyla kaç yıl süre ile saklamak zorundadır?

- A. 3 yıl
- B. 5 yıl**
- C. 7 yıl
- D. 10 yıl

**DOĞRU
CEVAP B**

Gümrük Mevzuatının Uygulanmasına İlişkin Kararlar

Madde 6 –

1. Gümrük idarelerinin gümrük mevzuatının uygulanmasına ilişkin bir karar vermesini talep eden her kişi, kararın verilebilmesi için gerekli bütün bilgi ve belgeleri söz konusu idarelere **ibraz etmek** zorundadır.

2. Karar alınması talebinin **yazılı olarak yapılması** gerekir. Gümrük idareleri, söz konusu talebe ilişkin başvurunun kendilerine ulaştığı tarihten itibaren **otuz gün içinde karar alırlar**. Verilen kararlar başvuru sahibine **yazılı olarak tebliğ edilir**. Ancak, gümrük idareleri tarafından bu süreye uyulması mümkün değilse; **belirtilen süre aşılabılır**. Bu durumda, söz konusu idareler, yukarıda belirlenen sürenin dolmasından önce başvuru sahibine **süre aşımını haklı kılan gerekçeler ile talep hakkında karar vermek için gerekli gördükleri ek süreyi de belirterek bilgi verirler**.

3. Gümrük idareleri tarafından gerek başvuruların reddine ve gerekse muhatabı kişinin **aleyhine olarak verilen yazılı kararlar**, On ikinci Kısımda belirtilen şekilde itiraz yolu açık olmak üzere **gerekçeli olarak alınır** ve bu hususlar **kararda belirtilir**.

4. Alınan kararlar **gümrük idareleri tarafından derhal uygulanır**.

4458 sayılı Gümrük Kanunu uyarınca gümrük mevzuatının uygulanması hususunda yapılacak taleplere istinaden gümrük idarelerince alınacak kararlara dair aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

A. Gümrük idarelerince kararın verilebilmesi için gerekli bütün bilgi ve belgelerin ibraz edilmiş olması gerekir

B. Gümrük idareleri, başvurunun kendilerine ulaştığı tarihten itibaren otuz gün içinde karar alırlar. Bu süre hiçbir surette aşılamaz

C. Gümrük idareleri tarafından gerek başvuruların reddine ve gerekse muhatap kişinin aleyhine olarak verilen yazılı kararlar, itiraz yolu açık olmak üzere gerekçeli olarak alınır

D. Alınan kararlar gümrük idareleri tarafından derhal uygulanır

**YANLIŞ
CEVAP B**

Usulsüzlüklere İlişkin Cezalar

- İthalat veya ihracat vergilerinden muaf eşyayı **belirlenen gümrük kapıları dışında** başka yerlerden izinsiz olarak ithal veya ihraç veya bunlara teşebbüs edenlerle, bu tür eşyayı gümrük işlemlerini yaptırmaksızın yurda sokanlar veya çıkarılanlar ile buna teşebbüs edenlerden, söz konusu eşyanın **ithalata** konu olması halinde **CIF değerinin**, **ihracata** konu olması halinde ise **FOB değerinin** onda biri oranında para cezası alınır.

4458 Sayılı Gümrük Kanunu

- Gümrük vergileri ödenmek suretiyle ihraç edilebilen eşyayı, **gümrük işlemlerine tabi tutmaksızın** veya gümrük vergileri kısmen veya tamamen ödenmeksizin Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkaranlara eşyanın **gümrük vergilerinin yanı sıra bu vergilerin iki katı** idari para cezası verilir.

4458 sayılı Gümrük Kanununa göre, ithalat vergilerinden muaf eşyayı **belirlenen gümrük kapıları dışında** başka yerlerden izinsiz olarak ithal edenlere ya da buna teşebbüs edenlere aşağıdaki yaptırımlardan hangisi uygulanır?

- A. Eşyanın FOB değerinin onda biri kadar idari para cezası verilir
- B. Eşyanın rayiç değerinin iki katı idari para cezası verilir
- C. Eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı idari para cezası verilir
- D. Eşyanın CIF değerinin onda biri kadar idari para cezası verilir**

**DOĞRU
CEVAP D**

11.02- Eşyanın Gümrüğe Sunulması ve Denetimler

Gümrük Gözetimine ve Denetimine Tabi Taşıtlar

- Tüm gümrük bölgelerine giren ve çıkan karayolu havayolu deniz ve demiryolu taşıtları gümrük kontrolünden geçmektedir. **Gümrük müsteşarlığı denetimindedir.**
- **Taşıtların denetimi:** Gümrük memurları tarafından günün her saati yapılabilir. Deniz ve hava taşıtlarının gümrük denetimi bitene kadar eşyanın ve yolcuların indi bindileri kontrol altına alınır. Gemilerin yükü tüm kayıtları ve belgeleri denetlenerek tüm yükü mühür altına alınır

- Karayolu taşıtları sınır gümrük kapılarında, trenler gümrük idaresi istasyonlarında, gemiler gümrük müsteşarlığınca belirlenen limanlarda yada giderken denetime tabi tutulur.
- Gümrük idareleri beyanın doğruluğunu araştırmak üzere her türlü kontrolü yapabilir belge ister eşyayı muayene eder numune alabilir.
- Muayene türü **kırmızı-sarı-mavi-yeşil hat** olarak belirlenir

Gümrük beyanı gümrük idaresi tarafından dört şekilde kontrol edilir:

Kırmızı Hat Kontrolü: Hem gümrük beyanı ve ekli belgeler kontrol edilir, hem de eşyanın fiziki muayenesi yapılır.

Sarı Hat Kontrolü: Yalnızca eşyaya ilişkin gümrük beyannamesi ve ekli belgelerin doğruluğu ve birbiriyle uygunluğu kontrol edilir. **Eşyanın fiziki muayenesine gerek görülmez.**

Mavi Hat Kontrolü: Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasına veya Ticaret Bakanlığı tarafından belirlenen onaylanmış kişi statüsüne sahip olan kişilere uygulanan kontrol türüdür. **Mavi hatta kontrol edilen eşya, belge kontrolüne veya fiziki muayeneye tabi tutulmaz.** Mavi hat kontrolüyle ithal edilen eşyaya ait beyanın kontrolü ve gerek görüldüğü hallerde eşyanın muayenesi eşyanın sahibine teslim edilmesinden sonra yapılır.

Yeşil Hat Kontrolü: Gümrük beyanı kapsamındaki eşya belge kontrolüne veya fiziki muayeneye tabi tutulmaz.

Kırmızı hat :Eşyanın fiziki muayenesi ve belge kontrollü yapılan hattır

Sarı hat : Fiziki muayeneye gerek kalmadan eşyanın beyanname kontrolü ile uygunluğu kontrol edilen hattır

Mavi hat : Eşyanın ve buna ilişkin yazı beyan ve ilgili belgelerin veya ticari belge ve verilerinin sonradan kontrol edildiği hattır

Yeşil hat : Eşyanın belge kontrolüne veya fiziki muayeneye tabi tutulmadığı hattır **(yeşil rengi mavi ve sarının karışımı ile elde edilir)**

1975 tarihli TIR Sözleşmesi uygulaması bağlamında Türkiye Gümrük Bölgesine gelen eşyanın gümrük idaresine ya da gümrük idaresinin belirlediği veya uygun gördüğü bir yere getirildiğinin **gümrük idaresine bildirilmesine** ne denir?

- A. Eşya üzerinde resmi işlem yapılması
- B. Eşyanın gümrüğe sunulması**
- C. Eşyadan numune alınması
- D. Eşyanın muayene edilmesi

**DOĞRU
CEVAP B**

4458 sayılı Gümrük Kanunu çerçevesinde taşıtların Türkiye Gümrük Bölgesine giriş ve çıkışlarında uygulanacak esaslara ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

A. Karayolu ile Türkiye Gümrük Bölgesine gelen taşıtlar, gümrük kapılarında ilgili gümrük idaresinin iznine gerek olmaksızın yük ve yolcu alıp verebilirler

B. Türkiye Gümrük Bölgesine giren veya çıkan taşıtlar gümrük gözetimine tabidir

C. Türkiye Gümrük Bölgesine giriş ve çıkış gümrük kapılarından yapılır

D. Türkiye Gümrük Bölgesinin giriş noktalarındaki gümrük kapıları ile içeride bulunan gümrük kapıları arasında belirli yolların takip edilmesi zorunludur

**YANLIŞ
CEVAP A**

Gümrük Yönetmeliğine göre eşyanın muayenesi ile birlikte belge kontrolünün de yapıldığı hat aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Sarı Hat
- B. Yeşil hat
- C. Kırmızı Hat**
- D. Mavi Hat

**DOĞRU
CEVAP C**

11.03- Gümrük Beyanı

- Bir gümrük rejimine tabi tutulmak istenen eşya, bu rejime uygun şekilde yetkili gümrük idaresine beyan edilir.
- İhracat, hariçte işleme, transit veya antrepo rejimi için beyan edilen serbest dolaşımda bulunan eşya, gümrüğe verilen beyannamenin tescilinden itibaren Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkıncaya veya imha edilinceye ya da gümrük beyannamesi iptal edilinceye kadar gümrük gözetimi altında kalır.

Madde 59:

Gümrük beyanı;

- a) Yazılı olarak,
- b) Bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla,
- c) Sözlü olarak,
- d) Eşya sahibinin bu eşyayı bir gümrük rejimine tabi tutma isteğini ifade ettiği herhangi bir tasarruf yoluyla, yapılabilir.

- Beyanın, bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla yapılması esastır.
- İhracat ve antrepo rejimlerine ilişkin gümrük beyannamesi beyan sahibi tarafından elektronik imza ile imzalanır. Bu beyannameye ilişkin gümrük idaresince gerçekleştirilen tüm işlemler elektronik imza ile yapılır. Bu şekilde işlem yapılan beyanname beyan sahibi ile elektronik ortamda paylaşılır ve gümrük idaresi tarafından elektronik ortamda saklanır.

- Beyannamede imzası bulunan kişiler cezai hükümlerin uygulanması açısından beyannamede belirtilen bilgiler ile beyannameye ekli belgelerin doğruluğu ve ilgili rejimin gerektirdiği bütün yükümlülükler uylmasından sorumludur. Doğrudan temsil durumunda bu sorumluluk adına hareket edilenlere aittir.
- Beyanın bağlayıcı olması nedeniyle beyanname başkasına devredilemez; eşyanın başkalarına satılması beyan sahiplerini yükümlülüklerinden kurtarmaz.

Gümrük Yönetmeliği Hükümlerine göre gümrük beyanına ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

A. Beyanın, bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla yapılması esastır

B. Beyanın bağlayıcı olması nedeniyle beyanname başkasına devredilemez eşyanın başkalarına satılması beyan sahiplerini yükümlülüklerinden kurtarmaz

C. Antrepo rejimlerine ilişkin gümrük beyannamesi sahibi tarafından ıslak imza ile alınır

D. Beyannamede imzası bulunan kişiler cezai hükümlerin uygulanması açısından beyannamede belirtilen bilgiler ile beyannameye ekli belgelerin doğruluğu ve ilgili rejimlerin gerektirdiği bütün yükümlülüklerle uyulmasından sorumludur

**YANLIŞ
CEVAP C**

Beyannamenin iptali

1. Gümrük idareleri, beyan sahibinin talebi üzerine ve eşyanın yanlışlıkla beyanname konusu gümrük rejimine tabi tutulmasına veya beyan edildiği rejime tabi tutulmasının özel nedenlerle artık mümkün olmadığına ilişkin kanıtlayıcı belgeleri ibraz etmesi halinde, tescil edilmiş bir beyannameyi iptal ederek, gerektiğinde yeni bir rejim beyanında bulunulmasına izin verebilirler. Ancak, gümrük idarelerince beyan sahibine eşyanın muayene edileceğinin bildirilmiş olduğu hallerde, muayenenin sonucu alınmadan beyannamenin iptaline ilişkin talep kabul edilmez.
2. Hiçbir şekilde kullanılamaz hale gelmiş eşyanın, talep halinde imhasına veya Gümrük Bölgesi dışına çıkarılmasına izin verilir.

3. Ancak; Beyannamenin tescilinden sonra eşyanın niteliklerinde meydana gelen değişiklikler veya bozulmalar nedeniyle ithalat vergilerinden indirim yapılmaz.

a) Özellikle ilk madde olarak kullanılması mümkün hale gelen eşyanın ilk madde olarak beyan edilmesine gümrük idarelerince izin verilir. Gerekli görülmesi halinde, gümrük idareleri bu eşyanın ilk madde şeklinden başka bir şekilde kullanılmasını önleyici tedbirleri alır.

b) Kısmen hasara uğrayan eşyanın ayrılması mümkün ise hasara uğramış kısmı için (a) bendi hükümlerine göre işlem yapılır. Eşyanın hasarlı ve hasarsız şekilde ayrılmasının mümkün olmadığı hallerde beyan sahibinin talebi doğrultusunda (a) bendi hükmü uygulanabileceği gibi, bu eşyanın Gümrük Bölgesi dışına çıkarılmasına veya imhasına da izin verilir.

4. Yönetmelikle belirlenen haller dışında, eşyanın tesliminden sonra beyannameler iptal edilemez.

5. Beyannamenin iptali, yürürlükteki cezai hükümlerin uygulanmasına engel oluşturmaz.

4458 sayılı gümrük kanununda düzenlenen gümrük beyannamelerine ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır?**

A. Beyannamenin iptali yürürlükteki cezai hükümlerinin uygulanmasını engel oluşturur

B. Gümrük idarelerince beyan sahibine eşyanın muayene edileceğinin bildirilmiş olduğu hallerde muayenenin sonucu alınmadan beyannamenin iptaline ilişkin talep kabul edilemez

C. Hiçbir şekilde kullanılamaz hale gelmiş eşyanın talep halinde imhasını veya gümrük bölgesi dışına çıkarılmasına izin verilebilir

D. Gümrük idareleri beyan sahibinin talebi üzerine ve eşyanın yanlılıkla beyanname konusu gümrük rejimine tabi tutulmasına ilişkin kanıtlayıcı belgeleri ibraz etmesi halinde tescil edilmiş bir beyannameyi İptal ederek gerektiğinde yeni bir rejim beyanında bulunulmasına izin verilebilir

**YANLIŞ
CEVAP A**

Madde 65:

Gümrük idareleri, beyanın doğruluğunu araştırmak üzere;

- **Beyanname ile ilgili ve beyannameye ekli belgeleri kontrol edebilir** ve beyannamenin içerdii bilgilerin doğruluğunu araştırmak amacı ile beyan sahibinden diğer belgeleri de vermesini isteyebilir,
- **Eşyayı muayene edebilir** ve ayrıntılı muayene veya tahlil amacıyla numune alabilirler.
- Beyanname kapsamı eşyanın muayene edilmesi halinde, muayene sonuçları, muayene edilmemesi halinde ise beyannamede yer alan bilgiler, eşyanın tabi olduğu **gümrük rejimi hükümlerinin uygulanmasında esas alınır.**

- Kontrol amacıyla gümrük müfettişleri, gümrük müfettiş yardımcıları, kontrolörler, stajyer kontrolörler ve gümrük idare amirleri muayenesi yapılmış ve işlemleri tamamlanmış eşyanın ikinci muayenesini her zaman yapabilirler. Keza, sözü edilenler gümrük işlemlerini her aşamada denetlemeye yetkilidirler.
- Beyannameyi kontrol edenler ile muayeneyi ve ikinci muayeneyi yapanlar, yaptıkları kontrolden veya muayeneden, gümrük vergilerinin hesaplanmasından ya da muafiyet hükümlerinin uygulanmasından, duruma göre tek başlarına veya **müteselsilen sorumludurlar.**

4458 sayılı Gümrük Kanununda düzenlenen gümrük beyannamelerine ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır?**

A. Gümrük idareleri, doğruluğunu araştırmak üzere beyanname ile ilgili ve beyannameye ekli belgeleri kontrol edebilir

B. Muayenesi yapılmış bir eşyanın ikinci kez muayenesi yapılamaz

C. Beyanname kapsamı eşyanın muayene edilmesi halinde, muayene sonuçları gümrük rejimi hükümlerinin uygulanmasında esas alınır

D. Muayeneyi yapanlar, yaptıkları muayenenin durumuna göre tek başlarına veya müteselsilen sorumludurlar.

**YANLIş
CEVAP B**

Bu yönetmelikte aksi belirtilmediği sürece, Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşya için Kanununun 35/A maddesine göre özet beyan verilir.

Özet beyan verilmesi

Özet beyan **veri işleme tekniği yoluyla** verilir. Özet beyan ek-10'da belirtilen bilgileri içerir ve bu ekin doldurulmasına ilişkin açıklama notlarına uygun olarak düzenlenir. Özet beyanı veren kişi, özet beyanda yer alan bilgiler ile özet beyana ekli belgelerin doğruluğundan sorumludur.

- Özet beyanın yazılı olarak verilmesi durumunda, gerekli görülmesi halinde, yükleme listeleri ve diğer belgeler de ibraz edilir.
- verilen özet beyan, düzenleyen kişi tarafından imzalanır ve gümrük idaresince onaylanır.
- Özet beyan gümrük idaresi tarafından tescil edilir ve tescil bilgileri, özet beyanı veren kişiye elektronik ortamda bildirilir. Özet beyanın Kanununun 35/B maddesinin beşinci fıkrasında sayılan kişiler tarafından verilmesi durumunda, gümrük idaresi tarafından beyanın tescil edildiği, taşıyıcının sisteme bağlı olması halinde, taşıyıcıya da bildirilir.

- Özet beyanın tescil edildiği tarihi izleyen **iki yüz gün** içerisinde taşıma aracının varış bildiriminin 71 inci madde uyarınca gümrük idaresine yapılmamış olması veya eşyanın 72 nci madde uyarınca gümrüğe sunulmamış olması halinde özet beyan verilmemiş sayılır.

Gümrük Yönetmeliğinin **özet beyana ilişkin** hükümlerine göre aşağıdakilerden hangisi **yanlıştır**?

- A. Özet beyan gümrük idaresi tarafından tescil edilir ve tescil bilgileri, özet beyanı veren kişiye elektronik ortamda bildirilir
- B. Özet beyan veri işleme tekniği yoluyla verilir
- C. Özet beyanın yazılı olarak verilmesi durumunda, gerekli görülmesi halinde, yükleme listeleri ve diğer belgeler de ibraz edilir
- D. Özet beyanın tescil edildiği tarihi izleyen üç ay içerisinde taşıma aracının varış bildiriminin gümrük idaresine yapılmamış olması veya eşyanın gümrüğe sunulmamış olması halinde özet beyan verilmemiş sayılır**

**YANLIŞ
CEVAP D**

Genel hükümler

MADDE 72

(1) Türkiye Gümrük Bölgesine gelen ve Bölgeden giden kara, deniz, hava ve demiryolu taşıtları gümrük gözetim ve kontrolüne tabidir.

(2) Taşıtların kontrolü, gümrük idaresinin kontrolle görevlendireceği personel tarafından yapılır. Taşıtların detaylı olarak arandığı hallerde, arama sonucu tutanakla tespit edilir. Türkiye Gümrük Bölgesinde taşıtların kontrolü, mobil kontrol ekipleri tarafından da yerine getirilebilir.

(3) Taşıtın işleteni ve temsilcisi, bu kontrolün yapılmasını temin etmek üzere gerekli önlemleri almak ve sorumluluklarını yerine getirmekle yükümlüdür.

(4) Taşıtların kontrolü günün her saatinde yapılabilir.

(5) Türkiye Gümrük Bölgesine gelen taşıtların gümrük kontrolü tamamlanıncaya kadar, Türkiye Gümrük Bölgesinden giden taşıtların gümrük kontrolünden sonra söz konusu Bölgeyi terk etmelerine kadar, her türlü eşyanın taşıtlara alınmasını ve taşıtlardan çıkarılmasını, yolcu indirilmesini ve bindirilmesini önleyecek tedbirler alınır.

(6) Sahip ve acentelerince gümrük idaresine önceden bildirim yapmak suretiyle yük almaya giderken seferleri esnasında yükleri iptal edilen veya yük boşaltmaya giderken seferleri esnasında yük boşaltma limanları değişen ve geriye dönüş yapmayan gemilerin bu durumları rota değişikliği sayılmaz.

Gümrük Yönetmeliği'nde düzenlenen taşıtların kontrolüne ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

A. Taşıtların detaylı olarak arandığı hallerde, arama sonucu tutanakla tespit edilir

B. Taşıtların kontrolü yalnızca mesai saatlerinde yapılabilir

C. Taşıtların kontrolü, gümrük idaresinin kontrolle görevlendireceği personel tarafından yapılır

D. Türkiye Gümrük Bölgesine gelen ve Bölgeden giden kara, deniz, hava ve demiryolu taşıtları gümrük gözetim ve kontrolüne tabidir

**YANLIŞ
CEVAP B**

I- Taşıta ve eşyaya ilişkin tüm bilgi, belge, defter ve kayıtların kontrol edilmesi

II- Taşıtın ve eşyanın; taşıt, eşya ve konteyner tarama sistemleri ile kontrolü

III- Taşıtın dedektör köpek ve teknik cihazlar vasıtasıyla kontrol edilmesi

IV- Taşıt sürücüsü, kaptanı, mürettebatı ve yolcunun kendisi ve beraberindeki eşyanın gümrük kontrolü ve üst araması”

Gümrük Yönetmeliği hükümleri uyarınca yukarıdakilerden hangisi veya hangileri **taşıtların kontrolü kapsamında** yer alır?

A. I-II-III ve IV

B. II ve IV

C. II ve III

D. Yalnız I

**DOĞRU
CEVAP A**

11.04- Gümrük Rejimleri

Gümrük mevzuatına göre Türkiye Gümrük Bölgesine girerek nakliyeci tarafından bir gümrük idaresine sunulan ve geçici depolama statüsüyle geçici depolama yerlerinde gümrük gözetimi altında bekleyen eşya için mükellef, **belli süreler içinde eşyayı gümrükçe onaylanmış bir işleme tabi tutmak zorundadır.** Gümrükçe onaylanmış işlemlerden birisi olan **gümrük rejimi, eşyaya uygulanacak işlemler bütünü**nü ifade eder.

Klasik gümrük rejimleri olarak da adlandırabileceğimiz ekonomik etkili olmayan Gümrük Rejimleri üç başlık altında incelenebilir.

Bunlar;

- Serbest Dolaşıma Giriş Rejimi,
- Transit Rejimi
- İhracat Rejimi olarak ifade edilmektedirler

- **Serbest Dolaşıma Giriş Rejimi** kapsamında getirilen eşyaya ait tüm gümrük yükümlülükleri karşılanarak, eşyaya serbest dolaşım statüsü kazandırılmaktadır. Bu statüyü kazanan eşya artık gümrük gözetim ve denetimi dışına çıkmıştır.
- Diğer taraftan **İhracat Rejimi** kapsamında ise eşya Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkarıldığı için artık eşya üzerinde gümrük idarelerinin tasarruf yetkisi ortadan kalkmaktadır.
- **Transit Rejimine** bakıldığında, eşya işleme faaliyetine alınmadan ülkeye girdiği şekliyle çıkarıldığı için ekonomik etkili olmayan rejimler içinde yer alır.

Gümrük rejimi, gümrükteki uygulamaların yasal düzenlemelerle gümrüğe bağlanması, diğer bir ifadeyle kanunla belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde yapılacak işlemler için tespit edilen kurallar toplamıdır.

Söz konusu usul ve esaslar çerçevesinde eşyanın bir gümrük rejimine tabi tutulması talebinde bulunulması **gümrük beyanı** olarak adlandırılmaktadır.

Türk Gümrük Mevzuatına göre belirlenen gümrük rejimleri şunlardır:

- serbest dolaşıma giriş,
- transit rejimi,
- gümrük antrepo rejimi,
- dahilde işleme rejimi,
- gümrük kontrolü altında işleme rejimi,
- geçici ithalat rejimi,
- hariçte işleme rejimi,
- ihracat rejimi.

Gümrük Yönetmeliğine göre aşağıdakilerden hangisi gümrüklerdeki beyan kontrol türlerinden biri değildir?

- A. Gümrük Yönetmeliğine göre aşağıdakilerden hangisi gümrüklerdeki beyan kontrol türlerinden biri değildir?
- B. Dahilde işleme rejimi
- C. Ortak transit rejimi**
- D. Hariçte işleme rejimi

**YANLIŞ
CEVAP C**

Serbest Dolaşıma Giriş:

- Türkiye Gümrük Bölgesine gelen eşyanın serbest dolaşıma girişi; ticaret politikası önlemlerinin uygulanması, eşyanın ithali için öngörülen diğer işlemlerin tamamlanması ve kanunen ödenmesi gereken vergilerin tahsili ve diğer mali yükümlülüklerin yerine getirilmesi ile mümkündür. Serbest dolaşımda bulunmayan eşyaya serbest dolaşıma giriş rejimi hükümlerinin uygulanması halinde, eşya serbest dolaşımda bulunan eşya statüsünü kazanır.

- Serbest dolaşıma giriş gümrük birliği dışı eşyaya, gümrük birliği eşyası statüsü kazandırmaktadır. Bir eşyanın serbest dolaşıma girişi ticaret politikası önlemlerinin uygulanmasını, eşyanın ithali için öngörülen diğer işlemlerin tamamlanmasını ve kanunen ödenmesi gereken vergilerin tahsilini gerektirmektedir.

Serbest dolaşımda bulunan eşya deyimi "Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası anlaşmalara ait hükümler saklı kalmak kaydıyla, giriş rejimine tabi tutularak Türkiye gümrük bölgesine giren eşya ile üretiminde kullanılan girdilerin yerli olup olmadığına bakılmaksızın, **Gümrük Kanunu hükümlerine göre Türk menşeli sayılan eşyayı** ifade etmektedir.

Serbest dolaşıma girişte sözlü beyana tabi eşya

MADDE 169 – (1) Ticari nitelikte olmayan aşağıda yazılı eşyanın serbest dolaşıma girişi sözlü beyana tabidir:

a) Hariçten gelen yolcu ve turistlerin ve nakil vasıtası hizmetlilerinin beraberlerinde getirdikleri veya sonradan gelen vergiden muaf kişisel eşya ile vergiye tabi ancak ticari nitelik ve miktarda bulunmadığına ve bu maksatla getirilmediğine gümrük idaresince kanaat getirilen eşyası,

c) Sınır bölgesi halkının elde ve sırtta taşınabilecek miktarda kendi d) Türkiye'de düzenlenecek milletlerarası kongrelere veya spor temas ve gösterilerine katılacak delege ve şahısların isimlerini muhtevi plaketler, bunların milli bayrakları veya kulüp flamaları ve bunları takmaya mahsus mamuller ve bu toplantı ve temaslara ait rozet, kupa ve broşürler ve bu kongre ve spor temas ve gösterilerine ait cihaz, alet ve malzeme,

Gümrük Yönetmeliğine göre aşağıdakilerden hangisi serbest dolaşıma girişte **sözlü beyana** tabi **değildir**?

A. Türkiye'de düzenlenecek milletlerarası kongrelere veya spor temas ve gösterilerine katılacak delege ve şahısların isimlerini muhtevi plaketler, bunların milli bayrakları veya kulüp flamaları ve bunları takmaya mahsus mamuller

B. Sınır bölgesi halkının elde ve sırtta taşınabilecek miktarda kendi ihtiyaçlarına mahsus eşyası

C. Hariçten gelen yolcu ve turistlerin ve nakil vasıtası hizmetlilerinin beraberlerinde getirdikleri vergiye tabi ticari nitelik ve miktardaki eşyası

D. Hariçten gelen yolcu ve turistlerin ve nakil vasıtası hizmetlilerinin beraberlerinde getirdikleri vergiden muaf kişisel eşya

**YANLIŞ
CEVAP C**

Menşe şahadetnamesi aranılacak haller

MADDE 38

(1) 205 inci maddenin dördüncü fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla menşe esaslı ticaret politikası önlemlerine, ilave gümrük vergisine veya ek mali yükümlülük gibi diğer mali yükümlülüklere tabi eşyanın serbest dolaşıma girişinde önlemin, ilave gümrük vergisinin veya mali yükümlülüklerin uygulanmaması için eşyanın söz konusu uygulamalara tabi ülke menşeli olmadığını veya başka bir ülkede gördüğü değişiklik ve işlemler dolayısıyla o ülke menşeli sayılmaması gerektiğini veya İthalat Rejimi Kararı eki listelerde Dünya Ticaret Örgütü üyesi olmayan ülkeler için öngörülen gümrük vergisi oranının aynı listelerde yer alan Diğer Ülkeler sütununda gösterilen gümrük vergisi oranından daha yüksek bir oranda belirlenmiş olması halinde eşyanın Dünya Ticaret Örgütü üyesi ülke menşeli olduğunu tevsik etmek üzere menşe ülkenin veya ihracatçı ülkenin yetkili makamlarınca düzenlenmiş olan menşe şahadetnamesi ibraz edilir.

Gümrük Yönetmeliğine göre **menşe esaslı ticaret politikası** önlemlerine, ilave gümrük vergisine veya ek mali yükümlülük gibi diğer mali yükümlülöklere tabi eşyanın serbest dolaşıma girişinde önlemin, ilave gümrük vergisinin veya mali yükümlölüklerin **uygulanmaması için** eşyanın söz konusu uygulamalara tabi ülke menşeli olmadığını veya başka bir ülkede gördüğü değişiklik ve işlemler dolayısıyla o ülke menşeli sayılmaması gerektiğini tevsik etmek üzere **ibraz edilen belge** aşağıdakilerden hangisidir?

A. ATA karnesi

B. Menşe şahadetnamesi

C. Gümrüklerden geçiş karnesi

D. Özet beyan

**DOĞRU
CEVAP B**

Transit Rejimi:

İthalat vergileri ve ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmayan serbest dolaşıma girmemiş eşya ile ihracatla ilgili gümrük işlemleri tamamlanmamış eşyanın, gümrük gözetimi altında Türkiye Gümrük Bölgesi içinde bir noktadan diğerine taşınması, transit rejimi hükümlerine tabidir.

Transit rejimine tabi tutulan eşya Türkiye Gümrük Bölgesi içinde;

- Yabancı bir ülkeden gelip yabancı bir ülkeye,
- Yabancı bir ülkeden Türkiye'ye,
- Türkiye den yabancı bir ülkeye,
- Bir iç gümrükten diğer bir iç gümrüğe taşınabilir.

Transit Rejimi:

Transit eşyası için tahakkuk edebilecek gümrük vergilerinin ödenmesini sağlamak üzere teminat verilmesi zorunludur. Ancak

- Havayoluyla,
- Boru hattıyla,
- Demiryoluyla,
- Denizyoluyla, yapılan taşımalar için,

yönetmelikle belirlenen haller dışında teminat aranmaz.

4458 sayılı Gümrük Kanununa göre ithalat vergileri ve ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmayan serbest dolaşıma girmemiş veya İhracatla İlgili gümrük işlemleri tamamlanmış eşyanın, gümrük gözetimi altında **Türkiye Gümrük Bölgesi içindeki bir noktadan diğerine taşınmasına** aşağıdaki rejimlerden hangisi uygulanır?

- A. Hariçle işleme
- B. Transit rejimi**
- C. Antrepo
- D. Dâhilde işleme

**DOĞRU
CEVAP B**

4458 sayılı Gümrük Kanununa göre aşağıdakilerden hangisinde transit eşyası için tahakkuk edebilecek gümrük vergilerinin ödenmesini sağlamak üzere **teminat verilmesi** zorunludur?

- A. Demiryolu
- B. Havayolu
- C. Karayolu**
- D. Denizyolu

**DOĞRU
CEVAP C**

- **Gümrük antrepo rejimi:**
- İthalat vergilerine ve ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmamış ve serbest dolaşıma girmemiş eşyanın,
- Gümrük antreposuna alınması halinde ihracata ilişkin önlemlerden yararlanabilecek serbest dolaşımda bulunan eşyanın Bir gümrük antreposuna konulmasına ilişkin hükümleri belirler.

Antrepo işleticisi, gümrük antreposu işletmesine izin verilen kişidir.

Kullanıcı, eşyanın antrepo rejimi beyanında bulunan kişi veya bu kişinin hak ve yükümlülüklerinin devredildiği kişidir.

Gümrük antreposu, gümrük gözetimi altında bulunan eşyanın konulması amacıyla kurulan ve kuruluşunda aranılacak koşulları ve nitelikleri yönetmelikle belirlenen yerdir.

eşyanın gümrük antreposu olmayan, ancak gümrük idaresince antrepo addedilen bir yere konularak antrepo rejimi hükümlerine tabi tutulabileceği haller, yönetmelikle belirlenir.

- Gümrük antreposu, genel antrepo veya özel antrepo olabilir.
- **Genel Antrepolar**, eşyanın konulması için herkes tarafından kullanılabilen gümrük antrepolarıdır.
- **Özel Antrepolar**, yalnız antrepo işleticisine ait eşyanın konulması amacıyla kurulan gümrük antrepolarıdır.
- Parlayıcı ve patlayıcı veya bir arada buldukları eşya için tehlikeli olan veya korunmaları özel düzenek ve yapılara gerek gösteren eşya, ancak bu niteliklerine uygun **genel veya özel antrepolara** konulabilir. Bu tür eşya bir liste halinde yönetmelikle belirlenir.
- Serbest dolaşımda olmayan eşyanın sergilendiği **fuvar ve sergiler de antrepo sayılır**

4458 sayılı Gümrük Kanununda düzenlenen **gümrük antreposu hükümlerine göre** aşağıdaki ifadelerden hangisi **doğrudur?**

- A. Genel Antrepolar yalnız antrepo işleticisine ait eşyanın konulması amacıyla kurulan gümrük antrepolarıdır
- B. Özel Antrepolar, eşyanın konulması için herkes tarafından kullanılabilen gümrük antrepolarıdır
- C. Serbest dolaşımda olmayan eşyanın sergilendiği fuar ve sergiler de antrepo sayılır**
- D. Parlayıcı ve patlayıcı veya bir arada buldukları eşya için tehlikeli olan veya korunmaları özel düzenek ve yapılara gerek gösteren eşya, ancak bu niteliklerine uygun sadece özel antrepolara konulabilir

**DOĞRU
CEVAP C**

4458 sayılı Gümrük Kanununa göre **gümrük antrepo işletmesine** İzin verilen kişiye ne ad verilir?

- A. Antrepo sahibi
- B. Gümrük sahibi
- C. Gümrük işleticisi
- D. Antrepo işleticisi**

**DOĞRU
CEVAP D**

Gümrük kontrolü altında işleme rejimi:

Serbest dolaşıma girmemiş eşyanın, Türkiye Gümrük Bölgesinde, ithalat vergilerine veya ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmaksızın, niteliğini veya durumunu değiştiren işlemlere tabi tutulmaları ve bu işlemlerden elde edilen ürünlerin tabi oldukları gümrük vergileri üzerinden serbest dolaşıma girmeleri, **gümrük kontrolü altında işleme rejimi** hükümleri uyarınca yapılır. Elde edilen bu tür ürünler **işlenmiş ürün** olarak adlandırılır.

4458 sayılı gümrük kanununa göre, **gümrük kontrolü altında işleme rejimi serbest dolaşıma girmemiş** eşyanın Türkiye gümrük bölgesinde ithalat vergilerine veya ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmaksızın niteliğini veya durumunu değiştiren işlemlere tabi tutulmaları ve bu işlemlerden elde edilen ürünlerin gümrük vergileri üzerinden **serbest dolaşıma girmelerine ilişkin hükümlerinin uygulandığı rejime** ne ad verilir?

- A. Geçici ithalat rejimi
- B. Gümrük kontrolü altında işleme rejimi**
- C. Serbest dolaşıma giriş rejimi
- D. Dâhilde işleme rejimi

**DOĞRU
CEVAP B**

Dâhilde işleme rejimi:

Dahilde işleme rejimi, ihraç ürünleri üretmek için gerekli olan ve dışarıdan ithal edilen, bu yüzden de ithali gümrük vergisine tabi ara mallar ya da girdilere gümrük muafiyeti getiren bir ihracatı teşvik sistemidir.

İhracat yapmayı düşünen işletmelerin, ihraç etmeyi planladıkları malların üretiminde kullanılacak oldukları hammadde, yardımcı madde yarı mamul ara malı ve ambalaj malzemelerinin başta değişik vergisel yüklerinden muaf olmak üzere ve devlete ihracat taahhüdünde bulunmak şartıyla, çeşitli kolaylıklar ve teşviklerden yararlanabilmek için Dış Ticaret Müsteşarlığından **Dâhilde İşleme İzin Belgesi** alması gerekir.

Hariçte işleme rejimi:

Hariçte işleme rejimi, serbest dolaşımdaki eşyanın hariçte işleme faaliyetlerine tabi tutulmak üzere Türkiye Gümrük Bölgesinden **geçici olarak ihracı** ve bu faaliyetler sonucunda elde edilen ürünlerin **ithalat vergilerinden tam veya kısmi muafiyet suretiyle yeniden serbest dolaşıma girişine ilişkin hükümlerin uygulandığı** rejimdir.

Geçici ithalat rejimi:

Geçici ithalat rejimi serbest dolaşıma girmemiş eşyanın ithalat vergilerinde **tamamen ya da kısmen muaf olarak** ve ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmaksızın Türkiye Gümrük Bölgesi içinde kullanılması ve bu kullanım sırasındaki olağan yıpranma dışında **herhangi bir değişikliğe uğramaksızın yeniden ihracına olanak sağlayan** hükümlerin uygulandığı rejimdir.

İhracat rejimi:

ihracat rejimi, kısaca, serbest dolaşımda bulunan eşyanın **ihraç amacıyla** Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkmasına ilişkin hükümlerin uygulandığı rejimdir.

Uluslararası veya ikili anlaşmalar, kanun, tüzük ve kararnamelerle konulmuş yasaklama ve kısıtlama hükümleri saklı kalmak üzere, bu tür eşyanın Türkiye'den ihracı serbesttir.

Şartlı Muafiyet Düzenlemeleri ve Ekonomik Etkili Gümrük Rejimleri

Madde 79

a) Şartlı muafiyet düzenlemesi deyimi, serbest dolaşımda olmayan eşyaya

- Transit,
- Antrepo,
- Şartlı muafiyet sistemi kapsamında dahilde işleme,
- Gümrük kontrolü altında işleme,
- Geçici ithalat;

Şartlı Muafiyet Düzenlemeleri ve Ekonomik Etkili Gümrük Rejimleri

b) "Ekonomik etkili gümrük rejimi" deyimi,

- Antrepo,
- Dahilde işleme,
- Gümrük kontrolü altında işleme,
- Geçici ithalat,
- Hariçte işleme; rejimlerinin uygulanması anlamına gelir.

4458 sayılı Gümrük Kanununda düzenlenen **şartlı muafiyet düzenlemesi** deyimini serbest dolaşımda olmayan eşyaya aşağıdaki rejimlerden hangilerinin uygulanması anlamına gelir?

- A. Transit -Dâhilde işleme- Gümrük kontrolü altında işleme- Şartlı muafiyet sistemi kapsamında Hariçte işleme
- B. Transit-Antrepo - Şartlı muafiyet sistemi kapsamında dâhilde işleme- Gümrük kontrolü altında işleme - Geçici ithalat**
- C. Antrepo- Gümrük kontrolü altında işleme- Şartlı muafiyet sistemi kapsamında dâhilde işleme- Geçici ithalat - Hariçte işleme
- D. Antrepo- Dâhilde işleme- Gümrük kontrolü altında işleme -Geçici ithalat-hariçte işleme

**DOĞRU
CEVAP B**

Gümrükçe Onaylanmış Diğer İşlem veya Kullanım Şekilleri

Serbest Bölgeler

A. Genel Hükümler

Madde 152 –

Serbest bölgeler, Türkiye Gümrük Bölgesinin parçaları olmakla beraber;

a) Serbest dolaşımda olmayan eşyanın herhangi bir gümrük rejimine tabi tutulmaksızın ve serbest dolaşıma sokulmaksızın, gümrük mevzuatında öngörülen haller dışında kullanılmamak ya da tüketilmemek kaydıyla konulduğu, ithalat vergileri ile ticaret politikası önlemlerinin uygulanması bakımından, Türkiye Gümrük Bölgesi dışında olduğu kabul edilen;

Gümrükçe Onaylanmış Diğer İşlem veya Kullanım Şekilleri

b) Serbest dolaşımdaki eşyanın, bir serbest bölgeye konulması nedeniyle normal olarak eşyanın ihracına bağlı olanaklardan yararlandığı yerlerdir.

Gümrükçe Onaylanmış Diğer İşlem veya Kullanım Şekilleri

Madde 153 –

1. Serbest bölgelerin sınırları ile giriş ve çıkış noktaları gümrük idarelerinin gözetimine tabidir.
2. Bir serbest bölgeye giriş veya çıkış yapan kişiler ve nakil araçları gümrük idaresi tarafından kontrol edilir.

Gümrükçe Onaylanmış Diğer İşlem veya Kullanım Şekilleri

3. Gümrük idareleri, serbest bölgeye giren, burada kalan veya çıkan eşyayı muayene edebilirler. Muayenenin yapılmasını sağlamak üzere eşyaya giriş veya çıkışlarda eşlik etmesi gereken taşıma belgesinin bir nüshasının gümrük idaresine verilmesi veya tetkike hazır tutulması gerekir. Muayene gerektiği takdirde, eşya gümrük idarelerine sunulur.
4. Gümrük idareleri, bu Kanunda yer alan hükümlere uyacağı hususunda ciddi şüphe uyandıran kişilerin serbest bölgeye girişine izin vermeyebilir.

Gümrükçe Onaylanmış Diğer İşlem veya Kullanım Şekilleri

B. Serbest Bölgelere Eşya Konulması

Madde 154 – Serbest dolaşımda olan veya olmayan her türlü eşya serbest bölgelere konulabilir. Ancak, parlayıcı ve patlayıcı veya bir arada buldukları eşya için tehlikeli olan veya korunmaları özel düzenek veya yapılara gerek gösteren eşya serbest bölgelerdeki bu niteliklere uygun yerlere konulur.

Madde 155 –

1. 153 üncü maddenin 3 üncü fıkrası hükmü saklı kalmak üzere, serbest bölgeye giren eşyanın gümrük idarelerine sunulmasına ve beyanname verilmesine gerek yoktur.

2. a) Serbest bölgeye girişle sona erecek olan bir gümrük rejimine tabi tutulan,

b) Bir serbest bölgeye ithalat vergilerinin geri verilmesi veya kaldırılmasına ilişkin bir karardan sonra konulan,

c) Bir serbest bölgeye ihracat kaydıyla konulan,

d) Bir serbest bölgeye doğrudan Türkiye Gümrük Bölgesi dışından gelen eşyanın gümrük idarelerine sunulması ve gerekli gümrük işlemine tabi tutulması şarttır.

Ancak, (a) bendinde belirtilen gümrük rejimi hükümlerinin böyle bir zorunluluğu aramadığı hallerde, eşyanın gümrüğe sunulması gerekmez.

3. İhracat vergilerine veya ihracatla ilgili diğer hükümlere tabi olan eşyanın gümrük idarelerine bildirilmesi gerekir.

4. İlgilinin talebi üzerine, gümrük idareleri serbest bölgeye konulmuş eşyanın gümrük statüsünü onaylayan bir belge verebilirler.

Eşyanın Serbest Bölgelerden Çıkışı

Madde 162

Eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine getirilmesi veya geri gelmesi ya da bir gümrük rejimine tabi tutulması halinde, onay belgesi, eşyanın gümrük statüsünün tespitinde kanıt olarak kullanılır.

Onay belgesi ile veya başka yoldan eşyanın gümrük statüsünün kanıtlanamaması halinde, söz konusu eşya;

a) İhracat vergilerinin, ihracat lisanslarının veya ticaret politikası önlemlerinin uygulanması bakımından, serbest dolaşımında bulunan eşya,

b) Diğer tüm hallerde serbest dolaşımında olmayan eşya olarak kabul edilir.

4458 sayılı Gümrük Kanununa göre onay belgesi ile veya başka yoldan eşyanın gümrük statüsünün kanıtlanamaması halinde, söz konusu eşya ihracat vergilerinin, ihracat lisanslarının veya ticaret politikası hangi statüde kabul edilir?

- A. Serbest dolaşımda bulunan eşya**
- B. Sahipsiz eşya
- C. Taşınır eşya
- D. Serbest dolaşımda bulunmayan eşya

**DOĞRU
CEVAP A**

MADDE 419 – (1) Bu bölümde geçen,

a) **İşletici deyimi**, serbest bölgenin yerli veya yabancı özel sektör veya kamu tarafından işletilmesi halinde, bölgeyi işleten kuruluşu,

b) **Kullanıcı deyimi**, faaliyet ruhsatı alan ve serbest bölgede belli bir işyeri bulunan gerçek veya tüzel kişiyi, ifade eder.

Gümrük gözetimi ve kontrolü

MADDE 420 – (1) Serbest bölgede görevli gümrük idareleri,

a) Türkiye Gümrük Bölgesinin başka bir yerinden serbest bölgeye gönderilen,

b) Yabancı bir ülkeden veya Türkiye Gümrük Bölgesindeki başka bir gümrük idaresinden transit olarak gelen

c) Serbest bölgeden Türkiye'ye serbest dolaşıma girmek üzere gelen,

ç) Serbest bölgeden Türkiye'ye şartlı muafiyet kapsamında ithal edilen,

d) Serbest bölgeden Türkiye'deki başka bir gümrüğe veya yabancı bir ülkeye transit rejimi hükümlerine göre sevk edilen,

e) Serbest bölgede kalan, eşyayı, serbest bölgeye giriş veya çıkış yapan kişileri ve taşıtları kontrol etmeye yetkilidir. Serbest bölgenin sınırları ile giriş ve çıkış noktaları gümrük gözetimine tabidir.

İşletici ve/veya kullanıcılar, serbest bölgede çalıştırdıkları kişilerin gümrük mevzuatına uygun olarak görevlerini noksansız yerine getirmeleri için gerekli önlemleri alırlar.

Gümrük Yönetmeliğinin serbest bölgelerine ilişkin hükümlerine göre aşağıdakilerden hangisi **yanlıştır**?

A. İşletici ve/veya kullanıcılar, serbest bölgede çalıştırdıkları kişilerin gümrük mevzuatına uygun olarak görevlerini noksansız yerine getirmeleri için gerekli önlemleri alırlar

B. İşletici; serbest bölgenin yerli veya yabancı özel sektör veya kamu tarafından işletilmesi halinde, bölgeyi işleten kuruluştur

C. Kullanıcı, faaliyet ruhsatı alan ve serbest bölgede belli bir işyeri bulunan gerçek veya tüzel kişidir

D. Serbest bölgenin sınırları ile giriş ve çıkış noktaları gümrük gözetimine tabi değildir

**YANLIŞ
CEVAP D**

Türkiye Gümrük Bölgesinden Çıkan Eşya

Madde 165 /A

1. Türkiye Gümrük Bölgesinin kara suları veya hava sahasından gümrük bölgesi içinde durmaksızın geçen taşıt araçları ile taşınan eşya hariç olmak üzere, Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkacak eşya için gümrük beyannamesi ya da gümrük beyannamesi verilmesinin gerekmediği durumda özet beyan verilir.

Türkiye Gümrük Bölgesinden Çıkan Eşya

2. Gümrük beyannamesinin veya özet beyanın ihracat gümrük idaresine, eşya Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkmadan önce ibraz edilme süresi, bu süreye getirilebilecek istisnalar ve bu süreye ilişkin değişiklikler, özet beyandan vazgeçilebilmesine dair şartlar, Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkan eşyanın gümrük beyannamesi veya özet beyana tabi olmadığı durum ve şartlar; özel durumlar ile belirli eşya trafiği, taşıma şekli ve yükümlü türleri ile özel güvenlik düzenlemelerinin öngörüldüğü uluslararası anlaşmalar dikkate alınarak yönetmelik ile düzenlenir.

Türkiye Gümrük Bölgesinden Çıkan Eşya

Madde 165 /B

1. Türkiye Gümrük Bölgesini terk eden eşyanın gümrük beyannamesi verilmesini gerektiren gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması halinde, bu beyanname eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesini terk etmesinden önce ihracat gümrük idaresine verilir.

2. İhracat gümrük idaresinin çıkış gümrük idaresinden farklı olması halinde, ihracat gümrük idaresi, gerekli bilgileri derhal çıkış gümrük idaresine iletir veya elektronik ortamda erişimini sağlar.

Türkiye Gümrük Bölgesinden Çıkan Eşya

3. Gümrük beyannamesi, 165/D maddesinde öngörülen özet beyanda bulunması gereken asgari bilgileri içerir.
4. Gümrük idarelerince, bilgisayar veri işleme tekniği kullanılmadan düzenlenen gümrük beyannameleri için, veri işleme tekniği kullanılarak hazırlanan gümrük beyannameleri ile aynı düzeyde risk yönetimi uygulanır.

Türkiye Gümrük Bölgesinden Çıkan Eşya

Madde 165 /C

1. Türkiye Gümrük Bölgesini terk eden eşyanın gümrük beyannamesi verilmesini gerektirmeyen gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması halinde, eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesini terk etmesinden önce çıkış gümrük idaresine özet beyan verilir.
2. Çıkış gümrük idaresine gerekli bilgilerin derhal iletilebildiği veya elektronik ortamda erişiminin sağlandığı hallerde, özet beyanın çıkış gümrük idaresinden başka bir gümrük idaresine verilmesine izin verilebilir.
3. Yükümlünün bilgisayar sistemindeki özet beyan bilgilerine erişilebilmesi halinde, Müsteşarlık, özet beyan yerine bir bildirimde bulunulmasını kabul edebilir.

Türkiye Gümrük Bölgesinden Çıkan Eşya

Madde 165 /D

1. Özet beyanın şekli ve içeriği, öncelikle güvenlik ve emniyet amacı ile uluslararası standartlar ve ticari uygulamalardan yararlanılarak risk analizi ve gümrük kontrollerinin etkin yapılabilmesi için gerekli bilgileri kapsayacak şekilde yönetmelik ile belirlenir.
2. Özet beyan veri işleme tekniği kullanılarak hazırlanır. Gerekli ayrıntıları içermesi halinde ticari bilgiler ile liman veya taşıma bilgileri kullanılabilir.
3. Müsteşarlık, istisnai durumlarda yazılı olarak düzenlenen özet beyanları, veri işleme tekniği kullanılarak hazırlanan özet beyanlar ile aynı düzeyde risk yönetimi uygulanmasına imkân verilmesi kaydıyla kabul edebilir.

4. Özet beyan;

- a) Eşyayı Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkaran veya Türkiye Gümrük Bölgesi dışına taşıma sorumluluğunu üstlenen kişi,
- b) Eşyayı yetkili gümrük idaresine sunabilen veya eşyanın sunulmasını sağlayan kişi,
- c) Yukarıdaki bentlerde belirtilen kişilerin temsilcisi, tarafından verilir.

5. Dördüncü fıkrada belirtilen kişilerin talep etmeleri halinde, özet beyanın verilmesinden sonra bir veya daha fazla bilginin değiştirilmesine gümrük idarelerince izin verilir. Ancak;

a) Özet beyanı veren kişiye eşyanın muayene edileceğinin bildirilmesinden,

b) Söz konusu bilgilerin yanlış olduğunun tespit edilmesinden,

c) Eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkarılmak üzere ilgisine teslim edilmesinden,

sonra özet beyanda değişiklik yapılmasına izin verilmez.

Türkiye Gümrük Bölgesinden Çıkan Eşya

Madde 166 – Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkan eşya, yürürlükteki hükümlere göre gümrük idareleri tarafından yapılan kontrollere tabi olup, bunlar önceden belirlenen yollardan ve gümrüğün gözetimi altında yurtdışı edilir

Gümrük Vergilerinden Muafiyet ve İstisna

Madde 167 – Aşağıda sayılan hallerde, serbest dolaşıma sokulacak eşya gümrük vergilerinden muaftır:

1. Cumhurbaşkanı'nın zat ve ikametgahı için gelen eşya,
2. Müttekabiliyet esasına göre ithal edilen diplomatik eşya,

Gümrük Vergilerinden Muafiyet ve İstisna

3. Genelkurmay Başkanlığı, Milli Savunma Bakanlığı, kuvvet komutanlıkları, Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı, Savunma Sanayii Başkanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğünün münhasıran asli görevleri ile Makine ve Kimya Endüstrisi Anonim Şirketinin faaliyet alanı ve Müsteşarlığın kaçakçılıkla mücadele görevi ile ilgili olarak ithal edecekleri her türlü araç, gereç, silah, teçhizat, makine, cihaz ve sistemleri ve bunların araştırma, geliştirme, eğitim, üretim, modernizasyon ve yazılımı ile yapım, bakım ve onarımlarında kullanılacak yedek parçalar, akaryakıt ve yağlar, hammadde, malzeme ile bedelsiz olarak dış kaynaklardan alınan yardım malzemesi,

Gümrük Vergilerinden Muafiyet ve İstisna

4. Değeri 150 EURO'yu geçmeyen eşya,
5. Gerçek kişiler tarafından serbest dolaşıma sokulacak şahsi eşyadan;
6. Gerçek kişilerce serbest dolaşıma sokulacak diğer eşyadan;
  - a) Değeri 430 EURO'yu geçmemek üzere yolcuların beraberindeki hediyelik eşya,
  - b) Şeref nişanları veya ödülleri,
  - c) Uluslararası ilişkiler çerçevesinde alınan hediyeler,

Gümrük Vergilerinden Muafiyet ve İstisna

7. Cumhurbaşkanınca belirlenecek kişi, kurum ve kuruluşlar tarafından ticari gaye güdülmemek ve amacı doğrultusunda kullanılmak üzere ithal edilen eşyadan;

- a) Eğitim, bilim ve kültürel amaçlı eşya ile bilimsel alet ve cihazlar,
- b) Tıbbi teşhis, tedavi ve araştırma yapılmasına mahsus alet ve cihazlar,
- c) Bilimsel araştırma amacına yönelik hayvanlar ile biyolojik veya kimyasal maddeler,

Gümrük Vergilerinden Muafiyet ve İstisna

- d) İnsan kaynaklı tedavi edici maddeler ile kan gruplama ve doku tipi ayırma belirteçleri,
- e) İlaç özelliği olan ürünlerin kalite kontrolü amacına yönelik maddeler,
- f) Ulusal araştırma geliştirme kurumları tarafından yürütülen veya desteklenen araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde kullanılmak üzere ithal edilen eşya,

Gümrük Vergilerinden Muafiyet ve İstisna

8. Bir ticari faaliyetin yürütülmesi ile bağlantılı ithalat;
- b) Türkiye Gümrük Bölgesinde faaliyette bulunan çiftçilerin, komşu ülkedeki mülklerinden elde ettikleri ürünler,
  - c) Komşu ülkelerdeki çiftçiler tarafından Türkiye Gümrük Bölgesindeki mülklerinde kullanılmak üzere getirilen, toprak ve ekinlerin işlenmesi amacıyla yönelik tohum, gübre ve diğer ürünler,

Gümrük Vergilerinden Muafiyet ve İstisna

- d) Ticari mahiyet arz etmeyen numuneler,
  - i - Önemli değeri olmayan numunelik eşya ve modeller,
  - ii - Basılı reklamcılık dokümanları ve reklamcılık amacına yönelik malzemeler,
  - iii - Bir ticari fuarda veya benzeri bir faaliyette kullanılan veya tüketilen ürünler,
- e) İnceleme, analiz veya test amaçlı olarak ithal edilen eşya,

Gümrük Vergilerinden Muafiyet ve İstisna

9. Ulaştırımacılıkta kullanılan eşya;
- a) Taşıma sırasında eşyanın istifi ve korunması için yardımcı maddeler,
  - b) Canlı hayvanların nakli sırasında kullanılan kuru ot, yem ve yiyecek maddeleri ile ilaçları,
  - c) Ulaşım araçları ile özel konteynerlerde mevcut bulunan akaryakıt ve madeni yağları,
  - d) Deniz ve hava ulaşım araçlarına ait donatım ve işletme malzemesi,
  - e) 1/7/2010 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere, yolcu ve yük taşımacılığı faaliyetlerinde bulunan hava yolu şirketlerinin bu faaliyetlerinde kullanılmak üzere ithal edilen hava taşıtları, motorları ve bunların aksam ve parçaları,

Gümrük Vergilerinden Muafiyet ve İstisna

10. Bilgi materyali ithalatı;

a) Yayın hakları veya endüstriyel ve ticari patent haklarını koruyan örgütlere gönderilen eşya,

b) Turistik reklamcılık malzemeleri,

c) Ticari değeri olmayan çeşitli belge ve eşya,

11. Cenaze ve cenaze ile ilgili eşyanın ithali;

a) Savaş kurbanları anıtları ile mezarlıkların yapımı, bakımı ve süslenmesi amacıyla yönelik eşya,

b) Tabutlar, cenaze kül kapları ve süsleme niteliği olan cenaze levazımatı,

Gümrük Vergilerinden Muafiyet ve İstisna

12. Diğer eşya;

a) Malül ve engellilerin kullanımına mahsus eşya,

b) Tabiî afetler, tehlikeli ve salgın hastalıklar, büyük yangınlar, radyasyon ve hava kirliliği gibi önemli nitelikteki kimyasal ve teknolojik olaylar ile büyük nüfus hareketleri gibi kriz hallerinden zarar görenlere gönderilen eşya,

c) Türkiye'de düzenlenen uluslararası spor müsabakalarında kullanılmak üzere getirilen eczacılık ürünleri,

Gümrük Vergilerinden Muafiyet ve İstisna

Birinci fıkranın (3) ila (12) numaralı bentlerinde yer alan eşyayı geliş süreleri dâhil tanımlamaya, bunların cins, nevi ve miktarlarını belirlemeye, muafiyet ve istisna uygulanacak tutarları sifıra kadar indirmeye veya iki katına kadar çıkartmaya ve bu muafiyet ve istisnayı farklı eşya itibarıyla birlikte veya ayrı ayrı uygulamaya ve ticari mahiyette bulunmayan vergiye tabi eşyadan alınacak gümrük vergilerini göstermek üzere ilgili kanunlarda belirtilen hadleri geçmemek şartıyla tek ve maktu bir tarife uygulamaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.

4458 sayılı Gümrük Kanununa göre aşağıdaki gerçek kişiler tarafından serbest dolaşıma sokulacak şahsi eşyalardan hangisi gümrük vergilerinden **muaf değildir?**

- A. Miras yoluyla intikal eden kişisel eşyalar
- B. Canlı hayvanların nakli sırasında kullanılan kuru ot, yem ve yiyecek maddeleri ile ilaçlar
- C. Türkiye gümrük bölgesinden geçici olarak çıkan gerçek kişilerin geri getirdiği kullanılmış ev eşyası
- D. Değeri 200 Euro olan eşyalar**

**YANLIÇ
CEVAP D**

11.05- Elleçleme

Elleçleme nedir?

Elleçleme daha çok taşıma, nakliye, gümrük ve kargo işlerinde kullanılan bir terimdir. Kelime anlamı ise; gümrüklerde gelen ya da giden eşyaların gözetilme çalışmasında, özelliklerini değiştirmeden ve zarar vermeden taşınması, yerlerinin farklılaştırılması, farklı kap ya da şekillere koyulması, aktarılması, eşyanın tamir veya dış kabının yenilenmesi, malın havalandırılması, karıştırılması gibi işlemlerin yapılması durumunda kullanılan yöntemdir.

Elleçleme nedir?

Özellikle geçici depolama yerleri veya antrepolarda kullanılmaktadır. Çoğu zaman bu Elleçleme işinin daha rahat yapılabilmesi için kurumlarda bu alandan sorumlu kişi ya da ekipler oluşturulur. Elleçleme işlemi bu ekipler tarafından gerçekleştirilir. Ancak eşya sahibinin gümrüğe verdiği yazılı bir isteği olmadan bu işlemi gerçekleştirmek mümkün değildir.

Bir eşyanın **asli niteliklerinin değiştirilmeden** istiflenmesi, yerinin değiştirilmesi, kabının yenilenmesi, yükleme ve boşaltma faaliyetlerinin tümü aşağıdaki ifadelerden hangisiyle belirtilir?

A. Elleçleme

B. Yükleme planı

C. Çeki listesi

D. rn birleştirme

**DOğRU
CEVAP A**

11.06- Çeki Listesi

Çeki Listesi Nedir, Nasıl Hazırlanır?

Hem yurt içi hem de yurt dışına ürün satışı yapan firmaların, sattıkları ürün detaylarını içeren bir paketleme listesi hazırlaması gereklidir. İhracatı yapılan ürünlerin koli, paket, rulo ya da benzeri şekilde ambalajlanma detaylarını ve toplam paket sayılarını içeren bu ambalaj listesine **çeki listesi** adı verilmektedir.

Çeki Listesi Nedir, Nasıl Hazırlanır?

Çeki listesi genel olarak bakılacak olursa ihracatı yapılan tüm ürünlerin paketlenme şekillerini ve paket adedini belirten evraklara verilen isimdir. Çeki listesi üzerinde ihraç edilecek malların nasıl ambalajlandığı bilgisi yer almalıdır. Ambalajlar koli, kutu, rulo ya da paket gibi farklı şekillerde hazırlanabilir. Bu nedenle paket türünün çeki listesi üzerinde net şekilde belirtilmesi gereklidir. Bununla birlikte ihraç edilecek ürünler için hazırlanan toplam paket sayısı da verilmelidir.

Taşıması yapılan yüklerin koli, paket, rulo ya da benzeri şekilde ambalajlanma detaylarını ve toplam paket sayılarını içeren ambalaj listesine ne ad verilir?

- A. Sevk irsaliyesi
- B. Çeki listesi**
- C. Fatura
- D. Kontrol belgesi

**DOĞRU
CEVAP B**

11.07- CMR Konvansiyonu

Malların karayolu ile uluslararası nakliyatına ilişkin kurallar, “Eşyaların Karayolundan Uluslararası Nakliyatı İçin Mukavele Sözleşmesi (CMR) ” ile düzenlenmiştir, CMR sözleşmesinin esas amacı; karayolu ile eşya taşımacılığı ve ilgili taraflar arasındaki ilişkiyi, bu ilişkiler çerçevesinde ortaya çıkabilecek hak ve sorumlulukları tanımlamaktadır.

CMR Sözleşmesi; 19 Mayıs 1956 Tarihinde yirmi bir Avrupa ülkesi tarafından Cenevre'de imzalanmış ve yürürlüğe girdikten kısa bir süre içinde hemen hemen tüm Avrupa ülkelerince imzalanıp benimsenmiştir. Ülkemizin CMR Sözleşmesine katılımı ise ancak 7 Aralık 1993 Tarihinde gerçekleşmiştir. Günümüzde, CMR Sözleşmesine taraf olan ülkelerin sayısı 42' ye yükselmiştir.

- CMR Sözleşmesi, uluslararası posta anlaşmalarına göre yapılan taşımalar ile ev eşyası ve cenaze nakillerinde uygulanmaz.
- Taşımanın başlayabilmesi ve sonuçlandırılabilmesi için muhakkak Taşıma Anlaşması, Sevk Mektubu Taşıma Senedi, Hamule Senedi yapılıp Sevk Mektubu tanzimi ile teyit edilmelidir.

- **CMR taşıma belgesi** Sevk Mektubu en az 3 nüsha olarak ve gönderici ile taşıyıcı tarafından imzalanarak tanzim edilir.
- **Bunlardan ilki ihracatçı için, ikincisi mallar ile birlikte gönderilmek ve üçüncüsü de nakliyecide kalmak üzere düzenlenir.**
- **Gönderici sevk mektubunda yer alması gereken bilgileri eksiksiz ve doğru olarak bildirmelidir.** Bu bilgilerden bir veya bir kaçında vuku bulacak olası eksik ve yanlışlıktan dolayı karşı karşıya kalınacak hasar, zarar, ziyan, kayıp ve yapılacak masraflardan **gönderici sorumlu olacaktır.**

Taşıyıcı teslim aldığı mallarda şu hususları kontrol etmelidir:

- Parça sayısı ve sevk mektubuna uygunluğu,
- Malların ambalajlarının görünüşteki durumu,
- Malların tesliminden önce tamamlanması gereken gümrük ve diğer formalitelerin yerine getirilmesi için gönderici gerekli belgeleri sevk mektubuna iliştiirecek veya taşıyıcıya vererek talep ettiği bilgileri taşıyıcıya temin edecektir. Gönderici bu eksiklik veya yetersizlikten dolayı taşıyıcıya karşı sorumludur.

- Taşıyıcı, talimat talebi dolayısı ile yaptığı masraflarla bu talimatı yerine getirmenin gerektiği masrafları geri alma hakkına sahiptir. Ancak masrafların kendi kusur ve ihmali yüzünden yapılmamış olması gerekir.
- Mallar çabuk bozulan cinsten ve depo masrafları malların değerinin üzerinde ise taşıyıcı bu malları tasarruf etme hakkına haiz şahıstan talimat beklemeden onları satabilir.

- Taşıyıcı malları teslim aldığı andan teslim edinceye kadar, bunların tamamen veya kısmen kaybindan, meydana gelebilecek hasardan mesuldür.
- Mallar kararlaştırılan zaman süresi içinde teslim edilmemiş ise kararlaştırılan zaman süresini müteakip **30 gün içinde** veya kararlaştırılmış bir zaman süresi yok ise, taşıyıcının malları almasından sonra **60 gün içinde** teslimat gerçekleştirilmediği takdirde malların kaybolduğu kabul edilecektir.

- Taşıyıcı malların kısmen veya tamamen kaybolmasından dolayı tazminat ödemekle yükümlü olduğundan bu tazminat malların taşınmak üzere kabul edildiği yer ve zamanki kıymetine göre hesaplanır.

Taşıyıcının Sorumlu Olmayacağı Durumlar Şunlardır:

- Eğer kayıp, hasar ve gecikme taşıyıcının hatasından değil de talep sahibinin verdiği talimattan, malların özelliğinden veya taşıyıcının önlemesine imkân olmayan durumlardan ileri gelirse,
- Sevk mektubunda açıkça belirtildiği gibi açık taşıtların kullanılması halinde,
- Malların gönderici, alıcı veya bunlar adına hareket eden şahıslar tarafından alınması, taşınması, yüklenmesi halinde,

- Malların gönderici, alıcı veya bunlar adına hareket eden şahıslar tarafından alınması, taşınması, yüklenmesi halinde,
- Malların kırılma, paslanma, çürüme, kuruma, akma, güve ve haşarattan zarar görmeye müsait olmasından,
- Sandık ve paketlerin üzerindeki marka veya numaraların yetersiz ve hatalı oluşu,
- Canlı hayvan nakli.

CMR sigortası kapsamında teminat altına alınan taşımacının sorumluluğu ile ilgili olarak hangisi **yanlıştır**?

A. Eşyayı teslim aldığı andan teslim edinceye kadar eşyanın uğramış olduğu kısmen veya tamamen ziyanından ve hasarından, teslimdeki gecikmeden sorumludur

B. Zararın eşyaya has bir kusurdan kaynaklanmış olması durumunda taşımacı sorumlu tutulamaz

C. Taşımayı gerçekleştirirken kullandığı taşıtlardaki elverişsizlikten, taşıtı kiraladığı kişinin veya temsilcinin ya da çalıştırdığı kişilerin hukuka aykırı davranışlarından yahut ihmallerinden dolayı taşımacı sorumlu tutulamaz

D. Ziya, hasar ve gecikme, talep sahibinin hatası veya ihmalden ileri gelmişse taşımacı sorumlu tutulamaz

**DOĞRU
CEVAP C**

CMR KONVANSİYONU

MADDE 6

1. Sevk mektubu Şu bilgileri içerecektir:

- Göndericinin adı ve adresi,
- Yükün yükleme yeri, tarihi ve teslim için belirlenen yer,
- Yükün gönderildiği kişinin isim ve adresi,
- Yükün özelliğinin tarifi, ambalaj Şekli ve tehlikeli yükler söz konusu olduğunda bunların herkesŐe anlaşılacak Şekilde tarifi,
- Kaç para olduğu ve bunların özel marka ve sayıları,
- Gümrük ve diğer formaliteler için gerekli talimatlar,
- b) Madde 6 paragraf 2 de belirtilen hususlar,

2. Gerekli durumlarda sevk mektubu Şu bilgileri de ayrıca içerecektir:

- Aktarmaya izin verilmediğini belirten not,
- Göndericinin ödemeyi kabul ettiği ödemeler,
- Yükün tesliminde yapılacak ödentilerin miktarı,
- Yük değerinin beyanı ve tesliminde özel faizi temsil eden miktar,
- Yükün sigorta edilmesine dair göndericinin alıcıya vereceği direktif,
- Taşımanın tamamlanması için anlaşmaya varılmış zaman süresi,
- Taşımacıya verilen belgelerin listesi.

3. Göndericinin talebi üzerine taşımacı bu maddenin 1 inci paragrafındaki hususları sevk mektubuna yazarsa, aksi kanıtlanmadıkça bunu gönderici adına yapmış sayılacaktır.

4. Sevk mektubu madde 6 paragraf 1 k da (Aksine olabilecek herhangi bir hükme bakılmaksızın, taşımanın bu Sözleşme hükümlerine tabi olduğunu bildirir not.) belirtilen beyanı içermez ise taşımacı bu ihmâl yüzünden malın kullanma hakkına sahip kişinin bu ihmâlden dolayı uğradığı zarar hasar ve yapıldığı ödemelerden sorumlu olacaktır.

CMR Belgesi Hangi Bilgileri İçerir?

CMR belgesinin ithalatçı ve ihracatçı firma bilgilerine ek olarak içermesi gereken bilgiler vardır. Genel olarak bu bilgiler Şu Şekilde sıralanabilir:

- İthalatçı firmanın adı
- İthalatçı firmanın adresi
- İhracatçı firmanın adı
- İhracatçı firmanın adresi
- Yükün teslim edileceği yer ve tarih

CMR Belgesi Hangi Bilgileri İçerir?

- Alıcının adı ve adresi
- Taşınan yükün cinsi
- Ambalajın cinsi ve adedi
- Yükün brüt ağırlığı ve miktarı
- Teslimatın şekli

CMR Belgesi Hangi Bilgileri İçerir?

Yukarıdaki maddelere ek olarak CMR belgesinde bulunabilecek diğer bilgiler ise şu şekildedir:

- Ürünün tekrar yüklemeye izin verilmediğini gösteren belge
- Göndericinin ödemeyi kabul ettiği noktalar
- Teslimata ödenecek miktar
- Tehlikeli veya kırılacak olan ürünlerin belgelerle belirtilmesi
- Taşınan ürünün sigortalanması için alıcıya gönderici tarafından verilen direktif
- Taşınacak ürünün hangi tarihler arasında teslim edilmesi gerektiğini belirten belge
- Ürünleri taşıyacak olan nakliyeciyeye verilen belgelerin tümünün bulunduğu liste

Gümrük ve diğer formaliteler için gerekli talimatlarla ilgili **eksik ve hatalı bilgiden** sorumlu aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Acente sorumludur
- B. Gönderici sorumludur**
- C. Alıcı sorumludur
- D. Gümrük komisyoncusu sorumludur

**DOĞRU
CEVAP B**

11.08- Kaçakçılık Fiilleri

Kaçakçılık Fiilleri

Kaçakçılık Fiilleri, **5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda** düzenlenmiştir.

(1)“Eşyayı, gümrük işlemlerine tabi tutmaksızın ülkeye sokan kişi, **bir yıldan beş yıla kadar hapis ve on bin güne kadar adlî para cezası** ile cezalandırılır. Eşyanın, gümrük kapıları dışından ülkeye sokulması halinde, verilecek ceza üçte birinden yarısına kadar artırılır.

Kaçakçılık Fiilleri

(2) Eşyayı, aldatıcı işlem ve davranışlarla gümrük vergileri kısmen veya tamamen ödenmeksizin ülkeye sokan kişi, iki yıldan beş yıla kadar hapis ve on bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.”

(3) Transit rejimi çerçevesinde taşınan serbest dolaşımda bulunmayan eşyayı, rejim hükümlerine aykırı olarak gümrük bölgesinde bırakan kişi, bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.

Kaçakçılık Fiilleri

(4) Belli bir amaç için kullanılmak veya işlenmek üzere ülkeye geçici ithalat ve dahilde işleme rejimi çerçevesinde getirilen eşyayı, **sahte belge ile yurt dışına çıkarmış gibi işlem yapan kişi, bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.**

(5) Birinci ilâ dördüncü fıkralarda tanımlanan fiillerin işlenmesine iştirak etmeksizin, bunların konusunu oluşturan eşyayı, bu özelliğini bilerek ve ticarî amaçla satın alan, satışa arz eden, satan, taşıyan veya saklayan kişi, ***bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır***“.

(6) Özel kanunları gereğince gümrük vergilerinden kısmen veya tamamen muaf olarak ithal edilen eşyayı, ithal amacı dışında başka bir kullanıma tahsis eden, satan veya devreden ya da bu özelliğini bilerek satın alan veya kabul eden kişi, üç aydan bir yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.

(7) İthal kanun gereği yasak olan eşyayı ithal eden kişi, fiil daha ağır bir cezayı gerektiren suç oluşturmadığı takdirde, iki yıldan altı yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır. İthal yasak eşyayı, bu özelliğini bilerek satın alan, satışa arz eden, satan, taşıyan veya saklayan kişi, aynı ceza ile cezalandırılır.

Kaçakçılık Fiilleri

- (8) Antrepo veya geçici depolama yerlerindeki serbest dolaşımda bulunmayan eşyayı, gümrük idaresinin izni olmadan kısmen veya tamamen çıkaran veya değiştiren kişiye, eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı idarî para cezası verilir.
- (9) Geçici ithalat, dâhilde işleme ve gümrük kontrolü altında işleme rejimi çerçevesinde ülkeye getirilen eşyayı, gümrük işlemlerini gerçekleştirmeksizin serbest dolaşıma sokan kişiye, eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı idarî para cezası verilir.

Kaçakçılık Fiilleri

(10) Genel düzenleyici idarî işlemlerle ithali yasaklanan eşyayı ithal eden kişiye, eşyanın gümrüklenmiş değerinin dört katı idarî para cezası verilir.

Eşyanın değersiz, artık veya atık madde olması durumunda, idarî para cezası; dökme halinde gelen eşya için ton başına yirmi bin Türk Lirası, ambalajlı gelmesi halinde kap başına dört yüz Türk Lirası olarak hesaplanır.

Kaçakçılık Fiilleri

(11) İthal, lisansa, şarta, izne, kısıntıya veya belli kuruluşların vereceği uygunluk veya yeterlilik belgesine tâbi olan eşyayı, aldatıcı işlem ve davranışlarla ithal eden kişiye, eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı idarî para cezası verilir. Eşyanın değersiz, artık veya atık madde olması durumunda, idarî para cezası; dökme halinde gelen eşya için ton başına beş bin Türk Lirası, ambalajlı gelmesi halinde kap başına yüz Türk Lirası olarak hesaplanır.

Kaçakçılık Fiilleri

(12) İhracı kanun gereği yasak olan eşyayı Türkiye'den ihraç eden kişi, fiil daha ağır cezayı gerektiren başka bir suç oluşturmadığı takdirde bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.”

Kaçakçılık Fiilleri

(13) Genel düzenleyici idarî işlemlerle ihracı yasaklanan eşyayı ihraç eden kişiye, eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı idarî para cezası verilir. İhracı, lisansa, şarta, izne, kısıntıya veya belli kuruluşların vereceği uygunluk veya yeterlilik belgesine tâbi olan eşyayı aldatıcı işlem ve davranışlarla ihraç eden kişiye, eşyanın gümrüklenmiş değerinin yarısı kadar idarî para cezası verilir.

(14) İhracat gerçekleşmediği halde gerçekleşmiş gibi göstermek ya da gerçekleştirilen ihracata konu malın cins, miktar, evsaf veya fiyatını değişik göstererek ilgili kanun hükümlerine göre teşvik, sübvansiyon veya parasal iadelerden yararlanmak suretiyle haksız çıkar sağlayan kişi, bir yıldan beş yıla kadar hapis ve on bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır. Beyanname ve eki belgelerde gösterilen ile gerçekte ihraç edilen eşya arasında yüzde onu aşmayan bir fark bulunması halinde, Gümrük Kanunu hükümlerine göre işlem yapılır.

(15) Gümrük vergileri ödenmek suretiyle ihraç edilebilen eşyayı, gümrük işlemlerine tâbi tutmaksızın veya aldatıcı işlem ve davranışlarla gümrük vergileri kısmen veya tamamen ödenmeksizin Türkiye'den ihraç eden kişiye, eşyanın gümrük vergilerinin iki katı idarî para cezası verilir.

(18) Yukarıdaki fıkralarda tanımlanan suçlar ile onuncu fıkrada tanımlanan kabahat fiilleri, teşebbüs aşamasında kalmış olsa bile, tamamlanmış gibi cezalandırılır.

- Tütün mamulleri, makaron, yaprak sigara kâğıdı, etil alkol, metanol ve alkollü içkilerin ambalajlarına kamu kurumlarınca uygulanan **bandrol, etiket, hologram, pul, damga veya benzeri işaretlerin taklitlerini** imal eden veya ülkeye sokanlar ile bunları bilerek bulunduran, nakleden, satan ya da kullananlar **üç yıldan altı yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adlî para cezası** ile cezalandırılır.

- Ulusal marker uygulamasına tabi olup da, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun belirlediği seviyenin altında ulusal marker içeren veya hiç içermeyen akaryakıtı;
  - a) Ticari amaçla üreten, bulunduran veya nakleden,
  - b) Satışa arz eden veya satan,
  - c) Bu özelliğini bilerek ve ticari amaçla satın alan, kişi iki yıldan beş yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

- Yukarıdaki fıkralarda tanımlanan suçların konusunu oluşturan eşyanın değerinin **fahiş olması hâlinde**, verilecek cezalar yarısından bir katına kadar artırılır.
- Eşyanın değerinin **hafif olması hâlinde** verilecek cezalar yarısına kadar,
- **Pek hafif olması** hâlinde ise üçte birine kadar indirilir.

Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu'na göre eşyayı, **sahte belge kullanmak suretiyle** gümrük vergileri kısmen veya tamamen ödenmeksizin Türkiye'ye **ithal eden kişiye** verilecek ceza aşağıdakilerden hangisidir?

- A. İki aydan iki yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezası
- B. Üç aydan üç yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezası
- C. Altı aydan altı yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezası
- D. Bir yıldan beş yıla kadar hapis ve on bin güne kadar adli para cezası**

**DOĞRU
CEVAP D**

Eşya ve ürünlerin gümrük vergilerinin az ödenmesi ya da hiç ödenmemesi için **yasa dışı yollarla ülkeye sokulması** sonucu iç piyasada satılması aşağıdaki suçlardan hangisini oluşturur?

A. Kaçakçılık

B. Dolandırıcılık

C. Yağma

D. Kara para aklama

**DOĞRU
CEVAP A**

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa göre eşyayı, **aldatıcı işlem ve davranışlarla** gümrük vergileri kısmen veya tamamen ödenmeksizin **ülkeye sokan kişiye** verilecek ceza aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Maaş kesim cezası
- B. Hapis ve adli para cezası**
- C. Uyarma cezası
- D. İdari para cezası ve iade

**DOĞRU
CEVAP B**

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa göre eşyayı, **aldatıcı işlem ve davranışlarla** gümrük vergileri kısmen veya tamamen ödenmeksizin **ülkeye sokan kişi** aşağıdaki cezalardan hangisi ile cezalandırılır?

A. İki yıldan beş yıla kadar hapis ve on bin güne kadar adli para cezası

B. Uç yıldan altı yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adil para cezası

C. Bir yıldan beş yıla kadar hapis ve on bin güne kadar adli para cezası

D. Altı aydan iki yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adi para cezası

**DOĞRU
CEVAP A**

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa göre transit rejimi çerçevesinde taşınan serbest dolaşımda bulunmayan eşyayı, rejim hükümlerine aykırı olarak **gümrük bölgesinde bırakan kişi** aşağıdaki cezalardan hangisi ile cezalandırılır?

- A. Üç yıldan altı yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adlî para cezası
- B. Altı aydan iki yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adlî para cezası
- C. İki yıldan beş yıla kadar hapis ve on bin güne kadar adlî para cezası
- D. Bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adlî para cezası**

**DOĞRU
CEVAP D**

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa göre tütün mamulleri, makaron, yaprak sigara kâğıdı, etil alkol, metanol ve alkollü içkilerin ambalajlarına kamu kurumlarınca uygulanan bandrol, etiket, hologram, pul, damga veya benzeri işaretlerin **taklitlerini imal eden veya ülkeye sokanlar** ile bunları bilerek bulunduran, nakleden, satan ya da kullananlara verilecek ceza aşağıdakilerden hangisidir?

- A. İdari para cezası ve iade
- B. Hapis ve adli para cezası**
- C. Uyarma cezası
- D. Maaş kesim cezası

**DOĞRU
CEVAP B**

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa göre ulusal marker uygulamasına tabi olup da, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun belirlediği **seviyenin altında ulusal marker içeren** veya hiç içermeyen akaryakıtı ticari amaçla üreten, bulunduran veya nakleden, satışa arz eden veya satan, bu özelliğini bilerek ve ticari amaçla satın alan kişi **aşağıdaki cezalardan hangisi ile cezalandırılır?**

- A. Sadece adli para cezası
- B. Sadece hapis cezası
- C. İdari para cezası
- D. Hapis ve adli para cezası**

- **Ulusal marker uygulamasına tabi olup da, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun belirlediği seviyenin altında ulusal marker içeren veya hiç içermeyen akaryakıtı;**
  - a) Ticari amaçla üreten, bulunduran veya nakleden,**
  - b) Satışa arz eden veya satan,**
  - c) Bu özelliğini bilerek ve ticari amaçla satın alan, kişi iki yıldan beş yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.**

**DOĞRU
CEVAP B**

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa göre eşyayı, **gümrük işlemlerine tabi tutmaksızın** ülkeye sokan kişiye verilecek ceza aşağıdakilerden hangisidir?

A. Hapis ve adli para cezası

B. Maaş kesim cezası

C. Uyarma cezası

D. İdari para cezası ve iade

**DOĞRU
CEVAP A**

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa göre eşyayı, **gümrük işlemlerine tabi tutmaksızın** ülkeye sokan kişi aşağıdaki cezalardan hangisi ile cezalandırılır?

A. Bir yıldan beş yıla kadar hapis ve on bin güne kadar adlî para cezası

B. İki yıldan beş yıla kadar hapis ve on bin güne kadar adlî para cezası

C. Altı aydan iki yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adlî para cezası

D. Üç yıldan altı yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adlî para cezası

**DOĞRU
CEVAP A**

İthal yasak eşyayı, bu özelliğini bilerek satın alma, satışa arz etme, satma, taşıma veya saklama fiilleri aşağıdaki suçlardan hangisinin **kapsamına girer?**

- A. Dolandırıcılık
- B. Usulsüzlük
- C. Kaçakçılık**
- D. Yağma

**DOĞRU
CEVAP C**

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa göre **ithali kanun gereği yasak olan eşyayı** ÷lkeye sokan kişiye verilecek ceza, fiil daha ağır bir cezayı gerektirmediği takdirde aşağıdaki cezalardan hangisi uygulanır?

- A. Uyarma cezası
- B. İdari para cezası ve iade
- C. Hapis ve adli para cezası**
- D. Maaş kesim cezası

**DOĞRU
CEVAP C**

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa göre **ithali yasak eşyayı**, bu özelliğini bilerek satın alan, satışa arz eden, satan, taşıyan veya saklayan kişiye verilecek ceza aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Maaş kesim cezası
- B. Uyarma cezası
- C. İdari para cezası ve iade
- D. Hapis ve adli para cezası**

**DOĞRU
CEVAP D**

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa göre **ithali yasak eşyayı** bu özelliğini **bilerek** satın alan satışı arz eden satan taşıyan veya saklayan kişi aşağıdaki cezalardan hangisi ile cezalandırılır?

- A. Bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezası
- B. Üç yıldan altı yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adli para cezası
- C. İki yıldan altı yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adli para cezası**
- D. Altı aydan iki yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezası

**DOĞRU
CEVAP C**

İthal kanun gereği yasak olan eşyayı ülkeye sokan kişi, fiil daha ağır bir cezayı gerektiren suç oluşturmadığı takdirde, iki yıldan altı yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. İthal yasak eşyayı, **bu özelliğini bilerek satın alan, satışa arz eden, satan, taşıyan veya saklayan kişi,** (.....)."

5607 sayılı Kanununun 3 üncü maddesinin 7 nci fıkrasına göre yukarıda yer alan boşluğa (.....) aşağıda yer alan ibarelerden hangisi getirilmelidir?

- A. Sadece adli para cezası ile cezalandırılır
- B. Aynı ceza ile cezalandırılır**
- C. Hakkında cezaya hükmolunmaz
- D. Hakkında zel güvenlik tedbirleri uygulanır

**DOĞRU
CEVAP B**

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu gereği ihracı yasak olan eşyayı ülkeden çıkarma fiili aşağıdaki suçlardan hangisinin kapsamına girer?

- A. Dolandırıcılık
- B. Usulsüzlük
- C. Yağma
- D. Kaçakçılık**

**DOĞRU
CEVAP D**

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa göre **ihracı kanun gereği yasak olan eşyayı** ülkeden çıkaran kişi, fiili daha ağır cezayı gerektiren başka bir suç oluşturmadığı takdirde aşağıdaki cezalardan hangisi ile **cezalandırılır?**

- A. Üç yıldan altı yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adlî para cezası
- B. Altı aydan iki yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adlî para cezası
- C. Üç yıldan altı yıla kadar hapis ve on bin güne kadar adlî para cezası
- D. Bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adlî para cezası**

**DOĞRU
CEVAP D**

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa göre **ihracı kanun gereği yasak olan eşyayı** ülkeden çıkaran kişiye verilecek ceza aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Uyarma cezası
- B. İdari para cezası ve iade
- C. Maaş kesim cezası
- D. Hapis ve adli para cezası**

**DOĞRU
CEVAP D**

Aşağıdakilerden hangisi Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu çerçevesinde **suç teşkil** eder?

A. Göçmen taşınması

B. İthal, insan sağlığı ve güvenliği açısından tehlikeli olacak maddelerin gümrük makamlarının yanıtılması suretiyle ülkeye sokulması

C. İnsan ticareti yapmak

D. Hepsi

**DOĞRU
CEVAP D**

İlk kez işlenen kaçakçılık suçunda uygulanan yaptırım türü hangisidir?

A. Hapis cezası

B. Uyarı

C. Para cezası

D. Kınama

**DOĞRU
CEVAP A**

Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu' na göre "genel düzenleyici idari işlemlerle ithali yasaklanan eşyayı ithal eden kişiye" verilecek ceza aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Eşyanın gümrüklenmiş değeri kadar idari para cezası verilir
- B. Eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı idari para cezası verilir
- C. Eşyanın gümrüklenmiş değerinin üç katı idari para cezası verilir
- D. Eşyanın gümrüklenmiş değerinin dört katı idari para cezası verilir**

**DOĞRU
CEVAP D**

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa göre kaçakçılık suçunun konusunu oluşturan eşyanın **değerinin fahiş olması** hâlinde nasıl bir işlem yapılır?

- A. Verilecek ceza iki kat artırılır
- B. Verilecek ceza yarısına kadar indirilir
- C. Verilecek ceza üçte birine kadar indirilir
- D. Verilecek ceza yarısından bir katına kadar artırılır**

**DOĞRU
CEVAP D**

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa göre kaçakçılık suçunun konusunu oluşturan eşyanın değerinin **pek hafif olması hâlinde** aşağıdaki işlemlerden hangisi uygulanır?

- A. Sadece adli para cezası verilir
- B. Verilecek ceza üçte birine kadar indirilir**
- C. Sadece güvenlik tedbirlerine hükmolunur
- D. Ceza verilmez, sadece eşyaya el konulur

**DOĞRU
CEVAP B**

Akaryakıt Kaçakçılığı Suçunun Unsurları ve Cezası

Ülkeye Kaçak Akaryakıt Sokma Suçu ve Cezası: Kaçak petrolü (kaçak mazot, benzin, biodizel vs.) gümrük işlemlerine tabi tutmaksızın Türkiye'ye sokan kişi, **3 yıldan 10 yıla kadar hapis ve 20 bin güne kadar adli para cezası** ile cezalandırılır. Kaçak akaryakıtın, gümrük kapıları dışında ülkeye sokulması halinde, verilecek ceza üçte birinden yarısına kadar artırılır

Ülkemize giriş yapmak amacıyla Habur Gümrük Müdürlüğüne gelen ve yük arasına gizlenmiş haldeyken gümrük görevlilerince tespit edilen 1000 litre akaryakıt taşıyan şoför hakkında 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunundan işlem yapılmıştır.

Bu kapsamda, sürücüye **verilecek ceza en az kaç yıl** olacaktır?

- A. 10 yıl
- B. 5 yıl
- C. 3 yıl**
- D. 1 yıl

**DOĞRU
CEVAP C**

607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu m.3/1'e göre "eşyayı gümrük işlemlerine tabi tutmadan ülkeye kaçak eşya sokan kişi 1 yıldan 5 yıla kadar hapis ve 10 bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır." Fakat 5607 sayılı kanunun 3.maddesinin 10. fıkrasına göre suça konu eşya eğer sigara gibi tütün mamülleri veya alkol, akaryakıt ise 1. fıkra kapsamında verilecek ceza yarısından iki katına kadar arttırılır ve verilecek ceza 3 yıldan az olamaz. **Bu fıkradan da anlaşılacağı üzere sonuç olarak sigara ve alkol kaçakçılığının cezası 3 yıldan 10 yıla kadar hapis cezası ve 20 bin güne kadar adli para cezasıdır.**

"Kapıkule Gümrük Müdürlüğüne ülkemize giriş yapmak amacıyla gelen ve sürücü mahallinde gizlenmiş haldeyken gümrük görevlilerince tespit edilen 50 karton sigara, 10 litre alkollü içki, 15 kilo sarmalık tütün ve 2.000 adet makaron taşıyan şoför hakkında 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunundan işlem yapılmıştır."

Yukarıdaki durum kapsamında, sürücüye verilecek **ceza en az kaç yıl** olacaktır?

- A. 1 yıl
- B. 5 yıl
- C. 3 yıl**
- D. 10 yıl

**DOĞRU
CEVAP C**

- MADDE 12 –
- (1) Yabancı ülkelerden gelen yasak eşya, yükleme veya taşıma belgelerinde belirtilerek gümrüğe getirilirse, **teminat altında ve gerekli güvenlik tedbirleri alınarak geldiği yere veya diğer bir ülkeye iade ve sevk olunur.**
- (2) Kaçakçılık fiilinin konusunu, toplum ve çevre sağlığı yönünden tehlikeli ve zararlı eşya ile atık maddelerin oluşturması halinde, ilgililer hakkında soruşturma işlemleri başlatılmakla birlikte, bunlar gümrük yetkilileri tarafından derhal getirildiği ülkeye iade edilir.

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa göre yabancı ülkelerden gelen yasak eşya, **yükleme veya taşıma belgelerinde belirtilerek gümrüğe getirilirse** nasıl bir işlem tesis edilir?

- A. Eşya imha edilir
- B. Eşyaya derhal el konulur
- C. Eşya müsadere edilir
- D. Eşya geldiği yere veya diğer bir ülkeye iade ve sevk olunur**

**DOĞRU
CEVAP D**

11.09- Kaçak Eşya Naklinde Kullanılan Taşıta El Koyma

KAÇAKÇILIKLA MÜCADELE KANUNU

Bu Kanunun amacı, kaçakçılık fiilleri ve yaptırımları ile kaçakçılığı önleme, izleme, araştırma usul ve esaslarını belirlemektir. Bu kanun kapsamında **Kaçakçılık suçları** , **Nitelikli haller**, **Etkin pişmanlık** , **Yolcu beraberinde getirilen kaçak eşya**, **Arama ve el koyma**, **Kaçak eşya naklinde kullanılan taşıta el koyma**, **El konulan eşyanın muhafazası**, **Yasak eşyanın geri gönderilmesi**, **Kontrollü teslimat** gibi konular

kendilerini ilgilendiren sorularda sizlere bilgi olarak verilecektir.

Kaçak eşya naklinde kullanılan taşıta el koyma

MADDE 10 –

(1) Bu Kanunda tanımlanan suçların işlenmesinde kullanılan taşıtlara, Ceza Muhakemesi Kanununun 128 inci maddesinin dördüncü fıkrası hükmüne göre **el konulur.**

(2) 13 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamına girmesi, Türkiye’de sicile kayıtlı olmaması ya da soruşturma ve kovuşturma devam ederken, kaçakçılık suçunun işlenmesinde tekrar kullanılması halinde, el konulan taşıt, el koyma kararı veren mercilerce **alıkonulur**. Sahibinin **taşıtın değeri kadar teminatı alıkoyma tarihinden itibaren otuz gün içinde gümrük idaresine teslim etmesi halinde, taşıt sahibine iade edilir**. Aksi takdirde, tasfiye idaresi tarafından soruşturma ve kovuşturma sonucu beklenmeksizin derhal tasfiye olunur.

(5) İkinci fıkra hükmünün uygulanmasındaki değerden, **kara taşıtlarında kasko değeri; deniz taşıtlarında, tekne ve makine sigortasına esas teşkil eden değer; sigortasız taşıtlar ile hava ve demiryolu taşıtlarında ise piyasa değeri anlaşılır.**

Suçun veya tehlikelerin önlenmesi amacıyla veya suçun delili olabileceği veya müsadereye tâbi olduğu için, bir eşya üzerinde, rızası olmamasına rağmen, zilyedin tasarruf yetkisinin kaldırılması işlemine “**elkoyma**” denilmektedir *El koyma*, bir eşyanın geçici olarak devletin hakimiyeti altına alınmasına yol açan bir tedbir olarak kabul edilmektedir. Bu nedenle el koyma bir ceza değil, koruma tedbiridir. Eşyanın sürekli olarak devletin mülkiyetine geçirilmesine “müsadere” denir. Müsadere, bir yaptırım olup müsadere kararı ancak hâkim tarafından yargılama neticesinde verilebilir.

Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu'na göre kaçak eşya naklinde kullanılan araç sahibince, aracın iadesi için **kasko değeri kadar teminat yatırma süresi kaç gündür?**

- A. 5 gün
- B. 15 gün
- C. 30 gün**
- D. 60 gün

**DOĞRU
CEVAP C**

Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa göre kaçak eşya naklinde kullanıldığı için alıkonulan kara taşıtlarının teminatla **iadesinde öngörülen bedel** ne kadardır?

- A. İkinci el piyasa değeri kadar
- B. Navlun değeri kadar
- C. Taşıtın kasko değeri kadar**
- D. FOB değeri kadar

**DOĞRU
CEVAP C**

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa göre hakkında el koyma kararı bulunup ayrıca yetkili mercilerce alıkonulan kara taşıtlarının **sahibine iadesi için** gereken teminatın hesabında **hangi değer** esas alınır?

- A. Taşıtların ekspertiz değeri
- B. Taşıtların ikinci el piyasa değeri
- C. Taşıtların kasko değeri**
- D. Taşıtların gümrüklenmiş değeri

**DOĞRU
CEVAP C**

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu kapsamında kaçak eşya naklinde kullanılan taşıtlara 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununa göre hangi işlem uygulanır?

A. Taşıt trafikten men edilir

B. Taşıta el konulur

C. Taşıt hurdaya ayrılır

D. Kaçak eşya boşaltıldıktan sonra taşıtın seyrine devam etmesine izin verilir

**DOĞRU
CEVAP B**

Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu'na göre alıkonulan taşıtın sahibi tarafından taşıtın değeri kadar teminatın alıkoyma tarihinden itibaren **30 gün içerisinde** gümrük idaresine teslim **edilmemesi** halinde nasıl bir işlem uygulanır?

- A. Taşıt satılarak bedeli devlete irat kaydedilir
- B. Taşıt derhal tasfiye olunur**
- C. Taşıt yetkililerce emanete alınır
- D. Taşıt derhal müsadere edilir

**DOĞRU
CEVAP B**

Kaçak eşya, her türlü silâh, mühimmat, patlayıcı ve uyuşturucu maddelerin bulunduğu şüphelenen her türlü kap, ambalaj veya taşımaya yarayan diğer araçlar ile kişilerin üzerlerinde yapılacak **arama ve el koymalar**, hangi Kanun uyarınca yerine getirilir?

- A. Ticaret Muhakemesi Kanunu
- B. Ceza Muhakemesi Kanunu**
- C. Asliye Ticaret Muhakeme Kanunu
- D. Sayıştay Kanunu

**DOĞRU
CEVAP B**

a- Şüpheli veya Sanık Nezdinde Arama

CMK.'muzun 116. maddesine göre 'yakalanabileceği veya suç delillerinin elde edilebileceği hususunda makul şüphe varsa; şüphelinin veya sanığın üstü, eşyası, konutu, işyeri veya ona ait diğer yerler aranabilir.'

Basit Arama (Adli Arama)

b- Diğer Kişiler Nezdinde Arama CMK.'muzun 117. maddesinde düzenlenmiştir. Buna göre “(1)şüphelinin veya sanığın yakalanabilmesi veya suç delillerinin elde edilebilmesi amacıyla, diğer bir kişinin de üstü, eşyası, konutu, işyeri veya ona ait diğer yerler aranabilir. (2)Bu hallerde arama yapılması, aranan kişinin veya suçun delillerinin belirtilen yerlerde bulunduğu kabul edilebilmesine olanak sağlayan olayların varlığına bağlıdır. (3) Bu sınırlama, şüphelinin veya sanığın bulunduğu yerler ile izlendiği sırada girdiği yerler hakkında geçerli değildir.”

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu kapsamında yapılacak aramalarla ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

- A. Şüphelinin yakalanabilmesi veya suç delillerinin elde edilebilmesi amacıyla, diğer bir kişinin de üstü, eşyası, konutu, işyeri veya ona ait diğer yerler aranabilir
- B. Yakalanabileceği hususunda makul şüphe varsa; şüphelinin üstü, eşyası, konutu, işyeri veya ona ait diğer yerler aranabilir
- C. Suç delillerinin elde edilebileceği hususunda makul şüphe varsa; şüphelinin üstü, eşyası, konutu, işyeri veya ona ait diğer yerler aranabilir
- D. Suçüstü veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde dahi konutta, işyerinde veya diğer kapalı yerlerde gece vaktinde arama yapılamaz**

**YANLIŞ
CEVAP D**

11.10- Örgütlü Kaçakçılık Suçu, Cezayı Arttıran veya İndiren Haller

Örgütlü Kaçakçılık Suçu, Cezayı Arttıran veya İndiren Haller

Örgütlü suç, sıkı bir ilişki içinde bir araya gelen 3 veya daha fazla kişi tarafından suçun işlenmesidir. Uygulamada “**teşekkül halinde kaçakçılık suçu**” deyimini de kullanılmaktadır.

Teşekkül halinde ve toplu kaçakçılık

Madde 5 - Bu Kanunun suç saydığı fiilleri işlemek amacıyla teşekkül oluşturanlar veya teşekkülü yönetenler hakkında **iki yıldan altı yıla kadar ağır hapis cezasına** hükmolunur. Bu Kanunun suç saydığı fiillerin **teşekkül halinde işlenmesi durumunda** birinci fıkrada belirtilen cezaya ilaveten ilgili maddelerdeki **cezalar bir kat artırılarak** uygulanır.

Örgütlü Kaçakçılık Suçu, Cezayı Arttıran veya İndiren Haller

Bu Kanunun suç saydığı fiillerin iki veya daha fazla kişi tarafından teşekkül oluşturmaksızın toplu olarak işlenmesi durumunda ilgili maddelerdeki cezalar yarısı kadar artırılarak uygulanır.

Devlet ve kamu güvenliği aleyhine kaçakçılık

Madde 6 - Bu Kanunun suç saydığı fiillerin Devletin siyasî, malî, iktisadî veya askerî güvenliğini bozacak veya çevre ya da toplum sağlığını tehdit edecek nitelikte olması halinde fail hakkında ilgili maddelerde yazılı para cezalarına ilaveten on yıldan az yirmi yıldan fazla olmamak üzere ağır hapis cezasına hükmolunur.

Örgütlü Kaçakçılık Suçu, Cezayı Arttıran veya İndiren Haller

Ceza ehliyeti olmayanları kullanma

Madde 7 - Ceza ehliyeti olmayanları kaçakçılık suçlarında kullananlar hakkında, söz konusu fiillere ilişkin cezalar bir kat artırılmak suretiyle uygulanır.

Örgütlü Kaçakçılık Suçu, Cezayı Arttıran veya İndiren Haller

Mesleğin verdiği kolaylıktan yararlanma

Madde 8 - Meslek, sanat ve görevlerinin verdiği kolaylıktan yararlanmak suretiyle bu Kanunda suç sayılan fiilleri kendi namına işleyenler hakkında ilgili maddelerde belirtilen ağır para cezaları ile üst sınırı geçmemek üzere hürriyeti bağlayıcı cezaya yarısı miktarında artırılarak hükmolunur. Kaçakçılık suçlarının, memurlar tarafından işlenmesi durumunda ilgili maddelerde yazılı olan cezalar yarısı oranında artırılarak hükmolunur.

Örgütlü Kaçakçılık Suçu, Cezayı Arttıran veya İndiren Haller

Kaçakçılığa müsamaha

Madde 9 - Mensuplarının, 3 üncü maddede sayılan suçları işlemelerinden **haberdar olduğu halde buna müsamaha eden** taşıma kuruluş ve şirketlerinin sorumluları hakkında, asıl suçluya hükmolunması **gereken para cezasının yarısı kadar ağır para cezası verilir.** 3 üncü maddenin (h) bendindeki suçların işlenmesi halinde, geçici depolama yerleri veya genel antrepo işleticileri hakkında, asıl suçluya hükmolunması gereken para cezasının yarısı kadar ağır para cezası verilir.

Örgütlü Kaçakçılık Suçu, Cezayı Arttıran veya İndiren Haller

Kaçakçılığa yardım

Madde 11 - Bir menfaat karşılığı olsun veya olmasın kaçakçılık suçu işleyenlerin hal ve sıfatlarını **bilerek yardım edenler** hakkında asıl suçlulara verilecek **cezanın yarısına** hükmolunur. Bu fiillere yardım eden **memur ise asıl fail gibi cezalandırılır.**

Örgütlü Kaçakçılık Suçu, Cezayı Arttıran veya İndiren Haller

Sahte belge düzenleme

Madde 12 - Gümrük idarelerinde işlem görmediği halde işlem görmüş gibi herhangi bir **belge veya beyanname düzenleyenler** veya bu suçları bilişim yoluyla işleyenler hakkında Türk Ceza Kanununun evrakta sahtekarlık ve bilişim alanındaki suçlarla ilgili hükümlerinde belirtilen **cezalar bir kat artırılarak** uygulanır.

Gümrük idarelerinin mühür ve damgalarını değiştirerek veya çalarak veya sahte veya çalınmışlarını tedarik ederek kullananlar hakkında Türk Ceza Kanununda belirtilen cezalar bir kat artırılarak uygulanır.

Örgütlü Kaçakçılık Suçu, Cezayı Arttıran veya İndiren Haller

Etkin Pişmanlık

Madde 10 - Bu Kanunda yazılı kaçakçılık suçlarından herhangi birine katılmış kişi, **haber alınmadan evvel** suçu, faillerini ve eşyanın saklanmış veya satılmış olduğu yerleri kaçakçılığı önleme, izleme ve soruşturmakla yükümlü memurlara haber verirse fiiline karşılık gelen **cezadan kurtulur ve muhbir ikramiyesini hak eder. Haber alındıktan sonra fiilin bütünüyle ortaya çıkmasına hizmet ve yardım eden suç ortaklarının cezası yarıya indirilir.** Suç konusu fiili planlayanlar, düzenleyenler veya yönetenler, birinci fıkrada belirtilen ikramiyeye ilişkin hükümden yararlanamaz.

Örgütlü Kaçakçılık Suçu, Cezayı Arttıran veya İndiren Haller

Bu Kanunda yazılı kaçakçılık suçlarından birini işlemiş olan kişi, etkin pişmanlık göstererek suç konusu eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı kadar parayı Devlet Hazinesine;

a) Soruşturma evresi sona erinceye kadar ödediği takdirde, hakkında bu Kanunda tanımlanan kaçakçılık suçlarından dolayı verilecek ceza yarı oranında,

Örgütlü Kaçakçılık Suçu, Cezayı Arttıran veya İndiren Haller

a) Kovuşturma evresinde hüküm verilinceye kadar ödediği takdirde, hakkında bu Kanunda tanımlanan kaçakçılık suçlarından dolayı verilecek ceza üçte bir oranında, indirilir.

Bu husus, soruşturma evresinde Cumhuriyet savcısı tarafından şüpheliye ihtar edilir. Soruşturma evresinde ihtar yapılmaması hâlinde kovuşturma evresinde hâkim tarafından sanığa ihtar yapılır.

İkinci fıkra hükmü, mükerrirler hakkında veya suçun bir örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenmesi hâlinde uygulanmaz.

Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu'na göre kaçakçılık suçu işleyenlerin hal ve sıfatlarını bilerek **kaçakçılığa yardım edenlere** aşağıdaki cezalardan hangisi verilir?

A. Bir menfaat karşılığı olsun veya olmasın kaçakçılık suçunu kendileri işlemediğinden herhangi bir ceza verilmez

B. Bir menfaat karşılığı olsun veya olmasın asıl suçlulara verilecek cezanın yarısı kadar ceza verilir

C. Bir menfaati yoksa herhangi bir ceza verilmez

D. Bir menfaati varsa asıl suçluya verilen ceza kadar ceza verilir

**DOĞRU
CEVAP B**

5607 Sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda düzenlenen kaçakçılık suçlarından birini işlemiş kişiler için düzenlenen etkin pişmanlık hükümleri aşağıdaki hallerin hangisinde uygulanmaz?

A. Suçun bir örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde

B. Suçun üç veya daha fazla kişi tarafından birlikte işlenmesi halinde

C. Suçun bir tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde veya yararına olarak işlenmesi halinde

D. Suçun belgede sahtecilik yapılarak işlenmesi halinde

**DOĞRU
CEVAP A**

Kaçakçılık ile iştigal etmek amacıyla **iki veya daha fazla** kimsenin önceden anlaşarak **birleşmelerine** ne denir?

- A. Örgüt
- B. Teşekkül**
- C. Hücre evi
- D. Mafya

**DOĞRU
CEVAP B**

Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu'nda tanımlanan suçların ve kabahatlerin, **üç veya daha fazla kişi** tarafından birlikte işlenmesi halinde, verilecek ceza aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Verilecek ceza dörtte bir oranında arttırılır
- B. Verilecek ceza üçte bir oranında arttırılır
- C. Verilecek ceza yarı oranında arttırılır**
- D. Verilecek ceza iki kat arttırılır

**DOĞRU
CEVAP C**

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda tanımlanan kaçakçılık suçlarının **bir örgütün faaliyeti çerçevesinde** işlenmesi halinde verilecek cezaya ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi **doğrudur?**

- A. Verilecek ceza yarı oranında artırılır.
- B. Verilecek ceza yarı oranında artırılır.
- C. Verilecek ceza iki kat artırılır**
- D. Verilecek ceza on yıldan az olamaz

Aşağıdakilerden hangisi, kaçakçılık suçunu ağırlaştırıcı nedenlerden biri değildir?

- A. Devlet ve kamu güvenliği aleyhine kaçakçılık yapmak
- B. Teşebbüs hâlinde kaçakçılık yapmak**
- C. Ceza ehliyeti olmayanları kullanarak kaçakçılık yapmak
- D. Kaçakçılığa müsamaha ve yardım etmek

**DOĞRU
CEVAP B**

5607 sayılı kaacakılıkla mücadele kanununa göre Kaacakılık suçunun konusunu oluşturan eşyanın **devletin siyasi iktisadi veya askeri güvenliğini bozacak** ya da evre veya toplum sağlığını tehdit edecek nitelikte olması halinde fiil daha ağır cezayı gerektiren bir suç oluşturmadığı takdirde verilecek cezaya ilişkin aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A. Verilecek ceza 5 kat artırılır
- B. Verilecek ceza 2 kat artırılır
- C. Verilecek hapis cezası 10 yıldan az olamaz**
- D. Verilecek ceza değişmez

**DOğRU
CEVAP C**

Örgütlü Kaçakçılık Suçu, Cezayı Arttıran veya İndiren Haller

Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlar dolayısıyla açılan davalar, Adalet Bakanlığının teklifi üzerine Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca belirlenen asliye ceza mahkemelerinde görülür. Ancak bu suçlarla bağlantılı olarak resmî belgede sahtecilik suçunun işlenmesi halinde, görevli mahkeme ağır ceza mahkemesidir.

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu kapsamına giren kaçakçılık suçları ile bağlantılı olarak **resmî belgede sahtecilik suçunun** da işlenmesi halinde davaya bakmakla **görevli mahkeme** aşağıdakilerden hangisidir?

- A. İş mahkemeleri
- B. Sulh hukuk mahkemeleri
- C. Kaçakçılıkla mücadele mahkemeleri
- D. Ağır ceza mahkemesi**

**DOĞRU
CEVAP D**

5607 sayılı kaçakçılıkla mücadele kanununda düzenlenen Kaçakçılık suçlarından birine iştirak etmiş olan kişinin, resmi makamlar tarafından **haber alınmadan önce**, fiili, diğeri failleri ve kaçak eşyanın saklandığı yerleri **mercilere haber vermesi** ve verilen bilginin **faillerinin yakalanmasını** veya kaçak eşyanın ele geçirilmesini sağlaması halinde nasıl bir işlem yapılır?

- A. Verilecek hapis cezası ertelenir
- B. Kişiyeye herhangi bir ceza verilmez**
- C. Verilecek ceza üçte iki oranında indirilir
- D. Sadece adli para cezası verilir

**DOĞRU
CEVAP B**

5607 sayılı kaacakılıkla mücadele kanununa göre ithali kanun gereği yasak olan eşyayı ülkeye sokma hli hariç, kanunda düzenlenen diğer kaacakılık suçlarından birini işlemiş olan kişi, etkin pişmanlık göstererek suç konusu eşyanın gümrüklenmiş değerinin **2 katı kadar parayı devlet hazinesine soruşturma evresi sona erinceye kadar ödediği takdirde**, hakkında aşağıdaki işlemlerden hangisi uygulanır?

- A. Verilecek ceza yarı oranında indirilir**
- B. Kişiye herhangi bir ceza verilmez
- C. Verilecek ceza üçte 2 oranında indirilir
- D. Sadece adli para cezası verilir

**DOĞRU
CEVAP A**

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa göre ithali kanun gereği yasak olan eşyayı ÷lkeye sokma hali hariç, Kanunda düzenlenen diğer kaçakçılık suçlarından birini işlemiş olan kişi, **etkin pişmanlık göstererek** suç konusu eşyanın gümrüklenmiş değeri iki katı kadar parayı Devlet Hazinesine; **kovuşturma** evresinde hüküm verilinceye kadar ödediği takdirde, hakkında aşığıdaki işlemlerden hangisi uygulanır?

- A. Verilecek ceza yarı oranında indirilir
- B. Verilecek ceza üçte bir oranında indirilir**
- C. Verilecek hapis cezası ertelenir
- D. Kişiye herhangi bir ceza verilmez

**DOĞRU
CEVAP B**

Doğrudan doğruya veya dolaylı olarak maddi menfaat elde etmek maksadıyla, yasal olmayan yollardan;

a) Bir yabancıyı ülkeye sokan veya ülkede kalmasına imkan sağlayan,

b) Türk vatandaşı veya yabancının yurt dışına çıkmasına imkan sağlayan kişi, beş yıldan sekiz yıla kadar hapis ve bin günden on bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır. Suç, teşebbüs aşamasında kalmış olsa dahi, tamamlanmış gibi cezaya hükmolunur

Suçun, mağdurların;

a) Hayatı bakımından bir tehlike oluşturması,

b) Onur kırıcı bir muameleye maruz bırakılarak işlenmesi,
hâlinde, verilecek ceza yarısından üçte ikisine kadar artırılır.

Bu suçun; birden fazla kişi tarafından birlikte işlenmesi halinde verilecek ceza yarısına kadar, bir örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde verilecek ceza yarısından bir katına kadar artırılır.

Bu suçun bir tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde, tüzel kişi hakkında bunlara özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur.

İnsan ticareti

Madde 80-

(1) Zorla çalıştırmak, hizmet ettirmek, fuhuş yaptırmak veya esarete tâbi kılmak ya da vücut organlarının verilmesini sağlamak maksadıyla tehdit, baskı, cebir veya şiddet uygulamak, nüfuzu kötüye kullanmak, kandırmak veya kişiler üzerindeki denetim olanaklarından veya çaresizliklerinden yararlanarak rızalarını elde etmek suretiyle kişileri ülkeye sokan, ülke dışına çıkaran, tedarik eden, kaçırarak, bir yerden başka bir yere götüren veya sevk eden ya da barındıran kimseye sekiz yıldan on iki yıla kadar hapis ve onbin güne kadar adlî para cezası verilir.

(2) Birinci fıkrada belirtilen amaçlarla girişilen ve suçu oluşturan fiiller var olduğu takdirde, mağdurun rızası geçersizdir.

(3) On sekiz yaşını doldurmamış olanların birinci fıkrada belirtilen maksatlarla tedarik edilmeleri, kaçırılmaları, bir yerden diğer bir yere götürülmeleri veya sevk edilmeleri veya barındırılmaları hallerinde suça ait araç fiillerden hiçbirine başvurulmuş olmasa da faile birinci fıkrada belirtilen cezalar verilir.

(4) Bu suçlardan dolayı tüzel kişiler hakkında da güvenlik tedbirine hükmolunur.

5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'na göre, aşağıdakilerden hangisi, göçmen kaçakçılığı suçu için **söylenemez**?

A. Suçun bir tüzel kişi faaliyet çerçevesinde işlenmesi halinde, tüzel kişi hakkında bunlara özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur

B. Suçun örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde, verilecek cezalar yarı oranında arttırılır

C. Suçu oluşturan fiiller var olduğu takdirde, mağdurun rızası geçersizdir

D. Suç teşebbüs aşamasında kalmış olsa bile tamamlanmış gibi cezalandırılırlar

**YANLIŞ
CEVAP B**

11.11- Yolcular Tarafından İşlenen Suçlar

Yolcular tarafından işlenen suçlar

- Yolcuların, gümrük mevzuatına göre kişisel ve hediyeelik eşya kapsamı dışında olup beyanlarına aykırı olarak üzerlerinde, eşyası arasında veya taşıma araçlarında çıkan ya da başkasına ait olduğu halde kendi eşyasıymış gibi gösterdikleri **eşyanın gümrük vergileri iki kat olarak alınır ve eşya sahibine teslim edilir.** Gümrük vergileri ödenmediği takdirde, eşya gümrüğe terk edilmiş sayılır.

Yolcular tarafından işlenen suçlar

- Yolcuların yanlarında veya kaplarında bulunan ve yukarıdaki fıkra dışında kalan mahiyet ve miktarda olan eşya ile gümrükten kaçırılmak amacına yönelik olarak saklanmış veya gizlenmiş halde bulunan eşyaya ilişkin vergiler tahsil olunmakla birlikte eşyanın **gümrüklenmiş değerinin iki katı kadar da para cezası** alınarak eşya, sahibine teslim edilir.

4458 sayılı Gümrük Kanununa göre; yolcuların, gümrük mevzuatına göre **kişisel ve hediyeleş eşya kapsamı dışında olup** beyanlarına aykırı olarak üzerlerinde, eşyası arasında veya taşıma araçlarında çıkan ya da başkasına ait olduğu halde kendi eşyasıymış gibi gösterdikleri eşyalar hakkında aşağıdaki **idari yaptırımlardan hangisi** uygulanır?

- A. Eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı idari para cezası verilir
- B. Eşya yurtdışı edilir
- C. Gümrük vergileri iki kat olarak alınır ve eşya sahibine teslim edilir**
- D. Eşya gümrük idaresine terk edilmiş sayılır

**DOĞRU
CEVAP C**

11.12- Kaçakçılığı Önleme İzleme ve Araştırmakla Görevli Olanlar

**Kaçakçılığı önleme, izleme
ve araştırmakla görevli olanlar**

KAÇAKÇILIKLA MÜCADELE KANUNU

**Kaçakçılığı önleme, izleme ve araştırmakla görevli olanlar
MADDE 19 –**

(1) Mülkî amirler, Gümrük Müsteşarlığı personeli ile Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığına bağlı personel, bu Kanunla yaptırım altına alınan fiilleri önleme, izleme ve araştırmakla yükümlüdür.

Kaçakçılığı önleme, izleme ve araştırmakla görevli olanlar

(2) Kaçakçılığı önleme, izleme ve soruşturmakla görevli olanlar, operasyon gerektiren kaçakçılık olaylarından haberdar olduklarında kanunî görevlerini yapmaya başlar ve aynı zamanda mahallin en büyük mülkî amirine de bilgi verirler.

(3) Kaçakçılığı önleme, izleme ve soruşturmakla görevli olanların bu Kanun kapsamına giren suçlarla ilgili bilgi ve belge talepleri, kamu veya özel, gerçek veya tüzel kişilerce, savunma hakkına ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla eksiksiz olarak karşılanmak zorundadır.

Kaçakçılığı önleme, izleme ve araştırmakla görevli olanlar

(4) Bu Kanunun 3 üncü maddesi kapsamındaki suçları ihbar edenler ile 23 üncü maddesi gereğince ikramiye ödenmesi öngörülen muhbirlerin kimliği izinleri olmadıkça veya ihbarın niteliği haklarında suç oluşturmadıkça hiçbir şekilde açıklanamaz. Bu kişiler hakkında tanıkların korunmasına ilişkin hükümler uygulanır.

Kaçakçılığı önleme, izleme ve araştırmakla görevli olanlar

Kontrollü teslimat

MADDE 21 – (1) Bu Kanun çerçevesinde yapılacak **kontrollü teslimat işlemleri**, 13/11/1996 tarihli ve 4208 sayılı Kanununun 10 uncu, 11 inci ve 13 üncü maddeleri hükümleri çerçevesinde **Gümrük Müsteşarlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı** tarafından yürütülür.

Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu çerçevesinde yapılacak **kontrollü teslimat işlemlerini** aşağıdaki kurumlardan hangisi **yürütemez?**

- A. Gümrük Müsteşarlığı
- B. Dış Ticaret Müsteşarlığı**
- C. Jandarma Genel Komutanlığı
- D. Sahil Güvenlik Komutanlığı

**YANLIŞ
CEVAP B**

11.13- İkramiye Ödenmesi

MADDE 23 – (1) Kaçak zannı ile eşya yakalanması halinde muhbir ve el koyma ikramiyesine hak kazananlara aşağıdaki esas ve usullere göre ikramiye ödenir.

İkramiyeler

Ateşli Silâhlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanununun 12 nci maddesine aykırılık suçlarından yakalanan silâh ve mermiler ile Türk Ceza Kanununun 174 üncü maddesine muhalefet suçlarından yakalanan maddelerin olay tarihine göre Milli Savunma Bakanlığınca her yıl belirlenen değeri esas alınarak, sahipli yakalanması halinde değerinin yüzde yirmi beşi kamu davasının açılmasını, yüzde yetmiş beşi ise mahkûmiyete ilişkin hükmün veya müsadere kararının kesinleşmesini takip eden üç ay içinde; sahipsiz yakalanmışsa yakalanan eşya değerinin yüzde ellisi müsadere kararının kesinleşmesini takip eden üç ay içinde el koyma ikramiyesine hak kazananların bağlı olduğu kurum bütçesinin ilgili tertibinden ödenir.

İkramiyeler

Uyuşturucu madde ve uyuşturucu madde elde etmek amacıyla ekilen bitki yakalamalarında, her türlü uyuşturucu maddenin birim miktarı ve uyuşturucu madde elde edilen bitkilerin ekili olduğu alanın yüzölçümü esas alınarak Cumhurbaşkanınca tespit edilecek sabit bir rakamın memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak değerinin;

İkramiyeler

3 üncü maddenin on sekizinci ve on dokuzuncu fıkraları kapsamında gerçekleştirilen yakalamalarda ise, Cumhurbaşkanınca paket, kilogram ve litre bazında tespit edilecek sabit rakamların memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak değerinin; sahipli yakalanmış ise yarısı kamu davasının açılmasını, diğer yarısı mahkûmiyete ilişkin hükmün veya müsadere kararının kesinleşmesini takip eden üç ay içinde, sahipsiz yakalanmış ise tamamı müsadere kararının kesinleşmesini takip eden üç ay içinde el koyma ikramiyesine hak kazananların bağlı olduğu kurum bütçesinin ilgili tertibinden ödenir.

Bu durumlar dışındaki ikramiye ödemelerinde, çıkış kaçağı eşyanın FOB, giriş kaçağı eşyanın CIF kıymeti esas alınır. Sahipsiz yakalanan eşyanın değeri, mahallin en büyük mülkî amirinin görevlendireceği Maliye Bakanlığı, Gümrük Müsteşarlığı ve sanayi ve ticaret odası temsilcilerinden oluşan üç kişilik heyet tarafından belirlenir. Kaçak eşya sahipli yakalanmışsa kıymetinin yüzde ellisi, sahipsiz yakalanmışsa yüzde yirmi beşi mahkûmiyete, etkin pişmanlıkta kamu davasının açılmamasına, eşyanın müsaderesine ilişkin kararların kesinleşmesini takip eden üç ay içinde el koyma ikramiyesine hak kazananların bağlı olduğu kurum bütçesinin ilgili tertibinden ödenir.

Dağıtılacak ikramiyenin yüzde ellisi muhbirlere, yüzde ellisi el koyma ikramiyesine hak kazananlara verilir. İhbarsız yakalama olaylarında ikramiyenin tamamı el koyma ikramiyesine hak kazananlara ödenir. Kaçakçılığı önleme, izleme ve soruşturmakla yükümlü olanlara muhbir ikramiyesi ödenmez.

İkramiyeler

- Kaçakçılığı önleme, izleme ve soruşturmakla görevli olanlardan yakalama işlemine bizzat ve fiilen katılanlar ile yapılan soruşturmada iletişimin tespiti, dinlenmesi, kayda alınması, gizli soruşturmacı ve teknik araçla izleme tedbirlerinde görevlendirilmek veya bilgi toplama, analiz, değerlendirme, fiziki takip ya da planlama veya sevk idare çalışmalarında bulunmak suretiyle katkı sağlayanlar el koyma ikramiyesine hak kazanır.
- Bu maddeye göre ödenecek ikramiyeler, damga vergisi hariç vergi, resim ve harca tâbi tutulmaz.

Kaçak akaryakıtın yakalanması halinde, ihbar edenlere ve yakalayan kamu görevlilerine aşağıdaki usul ve esaslara göre ikramiye ödenir:

- Bir ihbar sonucunda kaçak akaryakıtın sahipli yakalanması halinde (d) bendine göre belirlenecek tutara göre hesaplanacak toplamın yüzde onu tutarında ihbar edene, yüzde onu tutarında el koyma ikramiyesine hak kazananlara kamu davasının açılmasını takip eden üç ay içinde ikramiye ödenir.

- Bir ihbar olmadan kaçak akaryakıtın sahipli yakalanması halinde (d) bendine göre belirlenecek tutara göre hesaplanacak toplamın yüzde onu tutarında elkoyma ikramiyesine hak kazananlara kamu davasının açılmasını takip eden üç ay içinde ikramiye ödenir. Kaçak akaryakıtla ilişkin mahkûmiyet hükmünün veya müsadere kararının kesinleşmesini takip eden üç ay içinde (d) bendine göre belirlenecek tutara göre hesaplanacak toplamın yüzde on beşi tutarında yakalama eylemine bizzat ve fiilen katılan kamu görevlilerine ilave ikramiye ödenir.
- Yakalanan kaçak akaryakıtın sahipli olmaması halinde, bu fıkra kapsamında ihbar edenlere ve el koyma ikramiyesine hak kazananlara ödenecek ikramiyeler yüzde elli eksik ödenir.

Aşağıdakilerden hangisi 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda **ikramiyeye hak kazandıran yakalamalardan biri olarak düzenlenmemiştir**?

A. Kaçak göçmen yakalamaları

B. Kaçak ateşli silah veya mermi yakalamaları

C. Kaçak akaryakıt yakalamaları

D. Kaçak uyuşturucu madde yakalamaları

**YANLIŞ
CEVAP A**

11.14- TIR İşlemleri

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı; TIR karnesi himayesinde karayolu ile uluslararası eşya taşıyan yerli ve yabancı plakalı taşıtların gümrük işlemlerine ilişkin **Türkiye Gümrük Bölgesi içerisinde tabi olacakları** usul ve esaslar ile birlikte ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının hizmet, görev ve yetkilerini düzenlemektir.

Tanımlar

MADDE 3 - (1) Bu Tebliğde geçen;

Giriş gümrük idaresi: TIR karnesi himayesinde eşya taşıyan taşıtın, akit taraflardan birinde uğradığı ilk gümrük idaresini,

Çıkış gümrük idaresi: TIR karnesi himayesinde eşya taşıyan taşıtın, akit taraflardan birinde uğradığı son gümrük idaresini,

Hareket gümrük idaresi: Yükün tamamı veya bir kısmı ile ilgili TIR taşımasının başladığı akit taraflardan birine ait gümrük idaresini/idarelerini,

Yol boyu gümrük idaresi: Bir karayolu taşıtının, taşıt dizisinin veya konteynerin bir TIR taşınması sırasında giriş ya da çıkış yaptığı gümrük idaresini,

Variş gümrük idaresi: Yükün tamamı veya bir kısmı ile ilgili TIR taşınmasının sona erdiği gümrük idaresini,

Taşıt onay belgesi: Karayolu ile uluslararası eşya taşımacılığı yapılan taşıtların **TIR Sözleşmesi hükümlerine uygun olarak imal edildiğini gösteren** ve Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlükleri tarafından yetki verilen gümrük idarelerince **iki yıl süreyle geçerli olmak üzere** düzenlenen belgeyi

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (TIR İŞLEMLERİ)

TIR işlemi: TIR taşımasının, bir akit taraftaki hareket veya giriş (yol boyu) gümrük idaresi ile varış veya çıkış (yol boyu) gümrük idaresi arasında gerçekleştirilen kısmını,

TIR işleminin başlaması: Karayolu taşıtının, taşıt dizisinin veya konteynerin yükü ve bu yüke ilişkin TIR karnesi ile birlikte kontrol amacıyla hareket veya giriş (yol boyu) gümrük idaresine sunulması ve bu TIR karnesinin gümrük idaresince kabul edilmesini,

TIR işleminin ibrası: Varış gümrük idaresince eşyanın tam ve eksiksiz olarak teslim alınmasını veya eşyanın çıkış gümrük idaresinden yurtdışı edilmesini müteakip TIR karnesinin Volet-1 ve Volet-2 yaprağı bilgilerinin karşılaştırılarak TIR işleminin usulüne uygun olarak sonlandırıldığıının tespitini,

TIR işleminin sona ermesi: Karayolu taşıtının, taşıt dizisinin veya konteynerin yükü ve bu yüke ilişkin TIR karnesi ile birlikte, kontrol amacıyla varış veya çıkış (yol boyu) gümrük idaresine sunulmasını

Erenköy gümrük idaresi → Hareket Gümrük İdaresi

Türkiye → Türkiye Çıkış Gümrük İdaresi

Bulgaristan

Bulgaristan Giriş Gümrük İdaresi

Bulgaristan Çıkış Gümrük İdaresi

TIR işlemi

Macaristan

Yol Boyu Gümrük İdareleri

TIR işlemi

Avusturya

TIR işlemi

Almanya

Varış Gümrük İdaresi

Yükün tamamı veya bir kısmı ile ilgili TIR taşımacılığının **başladığı yerdeki** akit taraflardan birine ait gümrük idaresini aşağıdakilerden hangisi ifade eder?

A. Hareket gümrük idaresi

B. Yol boyu gümrük idaresi

C. Çıkış gümrük idaresi

D. Denetleme ve konaklama noktası gümrük idaresi

**DOĞRU
CEVAP A**

TIR sözleşmesi ile saptanan TIR rejimi altında eşyaların bir hareket noktasındaki gümrük idaresinden bir varış noktasındaki gümrük idaresine taşınmasını aşağıdakilerden hangisi ifade eder?

- A. TIR taşımacılığı**
- B. TIR Sözleşmesi
- C. TIR Karnesi
- D. TIR işlemi

**DOĞRU
CEVAP A**

Güzergâh katetme süresi

MADDE 8 – (1) Giriş veya hareket gümrük idaresi tarafından, işlemleri tamamlanıp varış veya çıkış gümrük idaresine sevk edilecek taşıtın güzergâh kat etme süresi mevsim ve yol şartlarına göre en uzun mesafe için;

- a) Nisan, Mayıs, Haziran, Temmuz, Ağustos, Eylül aylarında azami 120,
- b) Ekim, Kasım, Aralık, Ocak, Şubat ve Mart aylarında azami 168,
saate kadar belirlenir.

Kaçakçılık yapılacağına dair ihbar, istihbarat, kuvvetli şüphe bulunması, gerek taşınan eşya gerekse taşıyıcı hakkında gümrük idarelerinde risk verilerinin mevcut olması veya ATS cihazının takılması durumunda güzergâh katetme süresi olarak mümkün olan en kısa süre verilir.

1975 tarihli TIR Sözleşmesi uygulamasına göre **güzergâh kat etme süresi** Ekim- Kasım-Aralık-Ocak-Şubat-Mart aylarında kaç saattir?

- A. 144
- B. 172
- C. 192
- D. 168**

**DOĞRU
CEVAP D**

11.15- TIR Karnesi

TIR Sistemi, Gümrük mührü altında uluslararası eşya taşımacılığını maksimum kapsamda kolaylaştırmayı planlar. Sistem, ülkeleri transit geçebilmek için gerekli olan ve risk sayılan gümrük vergi ve resimlerini kapsayan garantileri sağlar. Gümrük makamları ve uluslararası tüccar toplulukları arasındaki sorumlulukları dengeler.

TIR Sistemi, uluslararası eşya taşımacılığındaki farklı paydaşlara aşağıdaki faydaları sunar:

- Ticareti ve taşımacılığı kolaylaştırmak
- Geçişlerindeki gecikmeleri önler; formaliteleri azaltarak taşıma maliyetini düşürür.
- Standart kontrollerin uygulanması ve standart belgelerin kullanılmasıyla geçişleri kolaylaştırır; ve sonuç olarak Uluslararası ticaretin gelişmesini teşvik eder.

Taşıma sektörü için ;

- Eşyanın uluslararası sınırları geçerek bir yerden başka bir yere en az müdahale ile taşınmasını sağlar;
- Gecikmeler ve geçiş maliyetleri azalır;
- Belgeler basitleştirilmiş ve standartlaştırılmıştır.
- Geçiş sınırlarında gümrük garanti depozitosu vermeye gerek yoktur.

Gümrük Makamları için ;

- Uluslararası eşya taşımacılığı sırasında risk sayılan gümrük vergi ve resimleri 50.000 \$ a kadar garanti altına alınmıştır,
- Eşyanın geçişlerinde muayene ihtiyacını azaltır,
- Gümrük kontrolünü ve dokümantasyonu kolaylaştırır,
- İthalat ve ihracat için iç gümrükleme noktalarını kullanarak Gümrük personeline daha verimli çalışma imkanı sağlar.

TIR Sözleşmesi Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu UNECE gözetiminde özenle hazırlanan (1975 TIR Sözleşmesi) **TIR Karnesi Himayesinde eşyaların uluslararası taşınmasına dair gümrük sözleşmesidir.** 1975 TIR Sözleşmesi 1978 yılından itibaren günün gelişen ekonomik şartlarına uygun olarak 20 defa revize edilmiş, en son yapılan değişiklikler 12 Mayıs 2002 tarihinden itibaren uygulanmaya başlanmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi 1975 tarihli **TIR Sözleşmesi'nin** tam adıdır?

A. Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Sözleşmesi

B. TIR Plakalı Araçlarla Karayolu Taşımacılığına İlişkin Uluslararası Sözleşme

C. TIR Kameleri Himayesinde Uluslararası Eşya Taşınmasına Dair Gümrük Sözleşmesi

D. Uluslararası, Karayolu Gümrük Taşımacılığına ilişkin Gümrük Sözleşmesi

**DOĞRU
CEVAP C**

Aşağıdakilerden hangisi 1975 tarihli TIR sözleşmesinde düzenlenmemiştir?

- A. Gümrük kaçakçılığı ve usulsüzlük
- B. Güzergâhlar**
- C. Ulusal kefil kuruluş
- D. Güvenli araçlarla malın taşınması

**DOĞRU
CEVAP B**

TIR Karnesi Nedir?

TIR Karnesi işlemleri karayolu taşımacılığının daha güvenli, taşıyıcı firmanın daha az işlem yaparak uluslararası ticareti gerçekleştirmelerini sağlar. Bu sistem ülkelerin sisteme dahil olmalarıyla başlar. Ülkemiz 1966 yılında, bakanlar kurulu kararıyla sisteme taraf olmuştur.

Sistemin düzenli işleyişini sağlamak amacıyla her ülkede kefil kuruluşlar oluşturulur. Tüm bu kuruluşların da bağlı buldukları uluslararası kefil kuruluş olan: International Road Transport Union (**IRU**) vardır. **Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB)** ulusal kefil kuruluştur.

TIR Karnesi Nedir?

TIR Karnesi özellikle uluslararası anlamda karayolu taşımacılığı sırasında yük taşıyan tırların gümrük geçişlerinde daha az prosedürle uğraşılmasını ve dolayısı ile zaman tasarrufu elde edilmesini sağlayan gümrük transit belgesidir. TIR karnesi sayesinde karayolu taşımacılığının hem taşıyıcı firma hem de ithalatçı ve ihracatçı firmalar için daha güvenli hale gelmesi sağlanmaktadır.

Eşya, TIR Karnesi himayesinde hareket noktasındaki gümrük idaresinden, varış noktasındaki gümrük idaresine kadar bir prosedür altında taşınır ve bu prosedüre TIR Sözleşmesi kapsamında "TIR taşıması" denir.

TIR Karnesi Nedir?

Örneğin 6 yapraklı bir TIR Karnesi 6 gümrük idaresi arasında kullanılabilir.

TIR Karnesi **tek bir TIR taşıması için** düzenlenir. Eşya hareket, transit ve varış gümrüklerine TIR Karnesi ile beraber sunulur. TIR Karnesi usulüne uygun olarak ilgili gümrük idaresine onaylatılır. Bu işlemden sonra TIR Karnesi kefil kuruluşa iletilmek üzere, TIR işlemlerinin yürütüldüğü Oda'ya iade edilir.

TIR Karneleri himayesinde yapılan nakliyat birden fazla hareket ve varış gümrük idarelerini kapsayabilir. Fakat, gümrük hareket ve varış idarelerinin **toplam sayısı dördü geçmemelidir.**

1. VeriliŒi: TIR Karnesi hareket ülkesinde veya TIR Karnesi sahibinin yerleŒtiđi veya ikamet ettiği ülkede verilir.

2. Dili: TIR Karnesi, maddelerinin aynı zamanda İngilizce olduğu birinci sayfanın ön yüzü hariç, Fransızca basılmıştır; bu sayfa kapağın ikinci sayfasının ön yüzünde Fransızca olarak verilen "TIR Karnesinin Kullanılmasına İliŒkin Kurallar" ın tercümesidir. Basılı metnin diğer dillere çevirisini havi ek sayfalar da araya konulabilir.

Üzerinde yer alan maddeler İngilizce veya Fransızca da olabileceğinden kapağın birinci sayfası hariç bir bölgesel kefalet zinciri çerçevesindeki TIR taşımasında kullanılacak Karneler Birleşmiş Milletlerin resmi dillerinde basılabilir. **TIR Karnesi kapağının ikinci sayfasında Birleşmiş Milletlerin resmi dillerinden birinde basılan "TIR Karnesinin Kullanılmasına İlişkin Kurallar"** kapağın üçüncü sayfasında İngilizce veya Fransızca olarak da basılır.

3. Geçerliliği: TIR Karnesi, karneyi veren kuruluş tarafından saptanan süre içerisinde, hareket gümrüğünde gümrük kontrolünden geçmesi şartı ile TIR taşımasının varış gümrüğünde tamamlanmasına kadar geçerlidir.

4. Karne sayısı: Bir taşıt dizisi (bağlı araçlar) veya bir veya bir dizi karayolu taşıtına bağlı birden fazla konteyner için **sadece bir tane** karne istenir. TIR Karnesi bir taşıt dizisi veya birden fazla konteyneri kapsıyorsa, **her taşıtın veya konteynerin muhtevası manifesto üzerinde ayrı ayrı belirtilir.** Bu bilgi taşıtın plaka numarası veya konteynerin tanıma numarası ile tamamlanır.

5. Hareket veya varış gümrük idareleri sayısı: TIR Karneleri himayesinde yapılan nakliyat birden fazla hareket ve varış gümrük idarelerini kapsayabilir. **Fakat, gümrük hareket ve varış idarelerinin toplam sayısı dördü geçmemelidir.** Bütün gümrük hareket idarelerinin TIR karnesini kabul etmeleri halinde söz konusu karne gümrük varış idarelerine sunulabilir. Aynı şekilde, birden fazla hareket ve varış gümrük idaresi varsa gümrük kontrolüne alınan veya alınması düşünülen eşya ile ilgili kayıtlar manifestoda kesin bir şekilde gösterilir.

6. Sayfaların sayısı: Bir hareket gümrüğü bir de varış gümrüğü idarelerinin olduğu hallerde TIR Karnesi, hareket ülkesi için en az 2, varış ülkesi için 2 ve geçilen her ülke için 2 sayfa ihtiva etmelidir. Fazladan her hareket (veya varış) gümrük idaresi için 2 fazla sayfa istenecektir.

7. Gümrük idarelerine karnenin ibrazı: TIR Karnesi, karayolu taşıtı, taşıt dizisi veya konteyner(ler) ile birlikte her hareket, yol boyu ve varış gümrüğüne ibraz edilir. En son hareket gümrük idaresinde gümrük memuru taşıma süresince kullanılan manifestonun bütün yaprakları altındaki 17'inci bölümü imzalar, tarihli mühür basar.

TIR Karnesi Kapsamı Altında Eşya Taşınması Yöntemleri

Madde 17

- Her karayolu taşıtı veya konteyner için bir TIR karnesi düzenlenir.

Bununla beraber, bir taşıt dizisi ve bir tek karayolu taşıtına veya taşıt dizilerine yüklenen bir çok konteyner için de bir tek TIR karnesi düzenlenebilir. Bu durumda TIR karnesi himayesindeki eşya ile ilgili olarak TIR manifestosunda dizideki her taşıtın veya konteynerin muhteviyatı ayrı ayrı gösterilir.

- TIR karnesi yalnız bir yolculuk için geçerlidir. Karnede ilgili TIR taşınması için yeterli sayıda koparılabilir varak bulunur.

TIR Karnesi Kapsamı Altında Eşya Taşınması Yöntemleri

Madde 26

TIR karnesi himayesinde yapılan taşımacılığın bir kısmı bu Sözleşmeye taraf olmayan bir ülke topraklarında olduğu, takdirde, yolculuğun bu kısmı için TIR taşıması **geçici olarak durur**. Bu durumda, yolculuğun devam edeceği Akit Taraf ülkesinde Gümrük makamları, gümrük mühürleri ve tanıtma işaretlerinin bozulmamış olması şartı ile TIR taşımasının başlaması için TIR karnesini kabul ederler.

Tütün ve alkol taşımacılığı

İçki, sigara ile bunların türevlerinin miktarı ne olursa olsun normal TIR karneleri kapsamında taşınmasına izin verilmez.

Alkol ve tütün ile bunların türevleri dışında kalan eşyanın (ham tütün, bira ve şarap) normal TIR karneleri ile taşınması mümkündür.

Bir taşıt dizisi için kaç adet **TIR karnesi** istenir?

- A. Bir adet**
- B. İki adet
- C. Üç adet
- D. Dört adet

**DOĞRU
CEVAP A**

Ülkemizdeki TIR ve ATA Karnesi uygulamaları
hususunda "**Kefil Kuruluş**" sıfatıyla kim
görevlendirilmiştir?

- A. TŞOF
- B. TOBB**
- C. UND
- D. ATO

**DOĞRU
CEVAP B**

Aşağıdakilerden hangisi “Nakliyeciler açısından “ **TIR sisteminin** avantajlarından biri *değildir?*

- A. Sınırlarda minimum engelleme sağlaması
- B. Ulusal Prosedür uygulanmasında yaşanacak gecikmeleri azaltması
- C. Ulusal garanti ve dokümantasyona (belgeleme) gerek olmaması**
- D. Maliyet azaltması

**YANLIŞ
CEVAP C**

TIR karnesinin düzenlenmesi ve kullanılması

MADDE 19 -

(1) TIR Sözleşmesi ve gümrük mevzuatı hükümlerine uygun olarak ve ek-4'te yer alan kurallar doğrultusunda doldurulmuş TIR karnesi, taşıyıcı firma temsilcisi veya sürücü tarafından gümrük idaresine ibraz edilir.

(2) TIR karnesi tek bir yolculuk için geçerlidir. TIR karnesinde hareket, yol boyu ve varış gümrük idarelerinde işlem yapılmasına yetecek sayıda koparılabılır yaprak bulunması gümrük idaresi tarafından aranır.

(3) Her bir taşıt, konteyner veya yük kompartımanı için tek bir TIR karnesi düzenlenir. Ancak, bir taşıt dizisi ile tek bir karayolu taşıtına veya taşıt dizisine yüklenen birden fazla konteyner için de tek bir TIR karnesi düzenlenebilir. TIR karnesinin bir taşıt dizisi veya birden fazla konteyner için düzenlendiği durumda, her taşıtın veya konteynerin muhteviyatı TIR karnesinin eşya manifestosu bölümünde ayrı ayrı belirtilir.

(4) Normal eşya ile ağır veya havaleli eşyanın tek bir TIR taşınması kapsamında taşınması durumunda, normal eşya ile ağır veya havaleli eşya için ayrı TIR karnesi düzenlenir. Ağır veya havaleli eşyanın taşınması için kullanılan TIR karnesinin kapak sayfası ile tüm yapraklarında büyük harflerle İngilizce olarak “HEAVY OR BULKY GOODS” veya Fransızca olarak “MARCHANDISES PONDÉREUSES OU VOLUMINEUSES” ibaresi yer alır.

(6) Transit, ihracat veya mahrece iade konusu eşyanın, aynı TIR karnesi himayesinde taşınması mümkündür.

TIR karnesinin düzenlenmesi ve kullanılması ile ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

A. TIR karnesi tek bir yolculuk için geçerlidir

B. Normal eşya ile ağır veya havaleli eşyanın tek bir TIR taşıması durumunda, normal eşya ile ağır veya havaleli eşya için aynı TIR karnesi düzenlenir

C. Her bir taşıt, konteyner veya yük kompartımanı için tek bir TIR karnesi düzenlenir

D. Transit, ihracat veya mahrece iade konusu eşyanın, aynı TIR karnesi himayesinde taşınması mümkündür

**YANLIŞ
CEVAP B**

TIR karnesi kapsamında yapılan taşımalarda fatura ibrazı 4458 sayılı Gümrük Kanununun bilgi ve belge talebine ilişkin 11 inci maddesi hükmü saklı kalmak kaydıyla,

- TIR Karnesi' nin eşya tanımının yazılı olduğu 10 no.lu kutusunda, eşyanın tam tespitini mümkün kılacak bir tanım yapıldığı hallerde TIR Karnesi' ne fatura eklenmesi zorunlu değildir.

Ancak karnenin 10 no.lu kutusu doldurulurken, gıda maddesi, tekstil eşyası, fatura muhteviyatı eşya, elektronik eşya vb. belirsiz tanımlara sıklıkla yer verilmektedir. Eşyanın tam tespitini mümkün kılacak bir tanımın yapılmadığı durumlarda TIR Karnesi' ne fatura eklenmesi zorunludur.

TIR Karnesi muhteviyatı eşya listesinin 10 no.lu kutuya sığmayacak kadar uzun olması halinde, karne muhteviyatı eşyanın tamamının cinsi, kap adedi ve ağırlığını gösterir yükleme listesi, fatura vb. belgeler TIR Karnesi' nin varış gümrük idaresine kadar kullanılacak tüm yapraklarına iliştilmelidir.

Asıl faturanın ibraz edilemediği durumlarda, asıl faturanın on beş gün içerisinde ibraz edileceğine dair taahhütname alınarak, faks fatura veya proforma fatura ile işlem yapılmasına izin verilir.

"I- TIR Karnesinin 10 no'lu kutusunda eşyanın tam tespitini mümkün kılacak bir tanımın yapıldığı hallerde, TIR karnesine fatura eklenmesi zorunlu değildir.

II- TIR Karnesinin 10 no'lu kutusunda eşyanın tam tespitini mümkün kılacak bir tanımın yapılmadığı veya "fatura muhteviyatı eşya, ekli liste muhteviyatı eşya" gibi tanımların yer aldığı durumlarda TIR Karnesine fatura eklenmesi zorunludur.

III- Asıl faturanın ibraz edilemediği durumlarda, asıl faturanın on beş gün içerisinde ibraz edileceğine dair taahhütname alınarak, faks fatura veya proforma fatura ile işlem yapılmasına izin verilir."

TIR Karnesine **fatura eklenmesine ilişkin** yukarıdaki ifadelerden hangisi veya hangileri **doğrudur?**

A. II-III

B. I-II-II

C. Yalnız I

D. Yalnız III

**DOĞRU
CEVAP B**

11.16- Taşıt Onay Belgesi

TAŞIT ONAY BELGESİ

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (TIR İŞLEMLERİ)

Taşıit onay belgesinin düzenlenmesi

- Taşıit onay belgesi, gümrük ve muhafaza başmüdürlükleri tarafından **yetki verilen gümrük idareleri tarafından tanzim edilerek onaylanıp 2 yıl geçerli olmak üzere** verilir.
- **İlk defa taşıit onay belgesi düzenlenecek** bir taşıit için, taşıitin kayıtlı olduğu firmanın merkezinin bulunduğu yerdeki yetkili gümrük idaresine, yoksa bu yere en yakın yetkili gümrük idaresine başvurulur.

TAŞIT ONAY BELGESİ

- Taşıit onay belgesinin geçerlilik süresi belirlenirken Ulaştırma Bakanlığından alınan **yetki belgelerinin geçerlilik süreleri dikkate alınmaz.**
- Taşıit onay belgesi **süresinin yurtdışında sona ermesi halinde,** taşıit onay belgesini düzenleyen gümrük idaresine yazılı olarak başvurulur. Gümrük idaresi tarafından firma dosyası incelenerek **bir defaya mahsus olmak üzere otuz gün ek süre verilir.**
- **Bir TIR taşıması sırasında geçerlilik süresi biten taşıit onay belgesi, bu TIR taşımasının sonuna kadar geçerli kabul edilir.**

(8) Düzenlenen taşıt onay belgelerinin;

a) Bir nüshası taşıtın kayıtlı olduğu firmaya verilir,

b) Bir nüshası resmi yazıyla firmanın müracaat dilekçesinde belirtilen TIR işlemlerini yürüttüğü ticaret odasına bir ay içinde gönderilir,,

c) Bir nüshası komisyon tarafından düzenlenecek tutanakla birlikte ilgili firma adına gümrük idaresinde açılan dosyada saklanır.

Gümrük idaresince düzenlenen **kara yolu taşıt onay belgelerinin** nüshalarının bulundurulması /gönderilmesi ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi **yanlıştır**?

- A. Bir nüshası taşıtın bağlı olduğu firmaya gönderilir
- B. Bir nüshası firmanın müracaat dilekçesinde de belirttiği, TIR işlemlerini yürüttüğü odaya resmi yazı ile gönderilir
- C. Bir nüshası, onay belgesini veren komisyon tarafından düzenlenecek tutanakla birlikte gümrük idaresinde ilgili firma adına açılan dosyada saklanır

D. Bir nüshası taşıtı kullanan şoföre verilir

**YANLIŞ
CEVAP D**

Taşıt onay belgesi düzenlenecek taşıtlar

MADDE 14 - (1) TIR Sözleşmesinin 12, 13 ve 14 üncü maddeleri doğrultusunda;

a) Kamyonlar,

b) Kamyonetler (panelvanlar dahil),

c) Özel amaçlar için kullanılan taşıtlar, (soğuk hava tertibatlı, sarnıçlı, tecritli, tanker vb. gibi)

ç) Brandalı taşıtlar,

d) Römork ve yarı römorklar,
için taşıt onay belgesi düzenlenir.

Gümrük Genel Tebliği' ne göre aşağıdakilerden hangisi **taşıt onay belgesi düzenlenecek** taşıtlardan biri **değildir**?

A. Kamyonlar

B. Çekiciler

C. Kamyonetler (panelvanlar dahil)

D. Römorklar ve yarı römorklar

**YANLIŞ
CEVAP B**

11.17- Supalan İşlemi

Supalan Nedir?

Supalan kısaca eşyanın sundurma veya antrepoya boşaltılmaksızın bulunduğu aracın üzerinde muayene edilerek sahibine teslim edilmesi işlemine denilmektedir. Teknik olarak yaygınlaştırılmış basitleştirilmiş usul işlemleri olarak ifade edilmektedir.

Supalan Nedir?

Yaygınlaştırılmış basitleştirilmiş usul işlemlerinin getirdiği kolaylıklardan;

- Dökme olarak gelen eşyalar ;
- Getirildiği mahalde bulunan geçici depolama yeri ve antrepoya konulamayacak ağırlıkta ve hacimdeki dökme olmayan eşyalar
- Konulması halinde boşaltılması ve teslimi sırasında gümrük idaresi, işletici ve yükümlü açısından külfet doğurabilecek ağırlıkta ve hacimde ya da kırılabilir, telef ve zayi olabilir nitelikte dökme olmayan eşyalar,

Supalan Nedir?

- **Boşaltılması ve taşınması özel düzeneekli araç ve taşıt gerektiren eşyalar**
- Getirildiği mahalde konulmasına ve korunmasına yönelik özel düzeneek ve yapı bulunmayan petrol ürünleri ile yanıcı, parlayıcı ve patlayıcı, yanmayı artırıcı, tehlikeli ve zararlı kimyasal maddeler ile gıda maddeleri ithal eden ithalatçılar ve Onaylanmış Kişi Statü Belgesi ya da Yetkilendirilmiş Yükümlü Sertifikası sahibi olan ithalatçılar eşyaları için yaygın basitleştirilmiş usul uygulanmalarından faydalanmayı talep edebilirler.

Bu talepler gümrük müdürlükleri nezdinde değerlendirilmektedir.

TIR sistemine göre kamyon üstü yapılan gümrük işlemine ne ad verilir?

- A. Dâhilde işleme
- B. Supalan işlemi**
- C. Elleçleme
- D. Depolama

**DOĞRU
CEVAP B**

Beklenmeyen Hal Ve Mücbir Sebep

Madde 92

1. Transit eşya taşıyan seyir halindeki bir taşıtın beklenmeyen haller veya mücbir sebeplerle yoluna devam edemediği durumlarda, bu husus gecikmeksizin en yakın gümrük idaresine bildirilir.

Transit eşyanın, söz konusu taşıttan diğer bir taşıta aktarılması gümrük idarelerinin gözetimi altında yapılarak, bu durum bir tutanakla belgelendirilir.

2. Türkiye Gümrük Bölgesi içinde transit halindeki eşyanın beklenmeyen haller veya mücbir sebeplerle telef veya kaybının kanıtlanması halinde, gümrük vergileri aranmaz.

4458 sayılı Gümrük Kanunu'na göre transit eşya taşıyan seyir halindeki bir taşıtın **beklenmeyen haller veya mücbir sebeplerle yoluna devam edemediği** durumların hangi süre içerisinde nereye bildirilmesi **zorunludur?**

- A. Gecikmeksizin, şoförün ikametgâhına en yakın gümrük idaresine
- B. Gecikmeksizin, en yakın gümrük idaresine**
- C. 3 gün içerisinde, en yakın gümrük idaresine
- D. 3 gün içerisinde, şoförün ikametgâhına en yakın gümrük idaresine

**DOĞRU
CEVAP B**

Silâh Kullanma Yetkisi

MADDE 22 – (1) Gümrük Kanunu gereğince belirlenen kapı ve yollardan başka yerlerden gümrük bölgesine girmek, çıkmak veya geçmek isteyen kişiye “dur” uyarısında bulunulmasına rağmen bu uyarıya uymaması halinde, havaya ateş edilmek suretiyle uyarı yinelenir. Ancak silâhla karşılığa yeltenilmesi ve sair surette meşru müdafaa durumuna düşülmesi halinde, yetkili memurlar saldırıyı etkisiz kılacak oranda doğrudan hedefe ateş edebilir.

Silâh Kullanma Yetkisi

2) Kaçakçılığı önleme, izleme ve araştırmakla yükümlü olanlar, gümrük bölgesindeki **her nevi deniz araçlarına yanaşıp** yük ve belgelerini incelemeye yetkilidir. Görevlilerin yanaşmasına izin vermeyerek kaçan veya kaçmaya teşebbüs eden her nevi deniz araçlarına uluslararası deniz işaretlerine göre telsiz, flama, mors ve benzeri işaretlerle **durması ihtar olunur**. Bu ihtara uymayan deniz araçlarına **uyarı mahiyetinde ateş edilir**. Buna da uymayıp kaçmaya devam ettiği takdirde **durmaya zorlayacak şekilde üzerine ateş edilir**.

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu'na göre Gümrük Kanunu gereğince belirlenen kapı ve yollar dışında başka yerlerden gümrük bölgesine girmek, çıkmak veya geçmek isteyen kişiye karşı **yetkili memurların silah kullanma yetkisine** ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

A. Kişiyeye öncelikle “dur” uyarısında bulunulur; ancak silâhla karşılığa yeltenilmesi halinde, yetkili memurlar saldırıyı etkisiz kılacak oranda doğrudan hedefe ateş edebilir

B. Kişiyeye öncelikle “dur” uyarısında bulunulur, uyarıya uymaması halinde havaya ateş edilmek suretiyle uyarı yinelenir

C. Kişiyeye “dur” uyarısında bulunulur, uyarıya uymaması halinde aynı uyarı yinelenir

D. Kişiyeye öncelikle “dur” uyarısında bulunulur; ancak meşru müdafaa durumuna düşülmesi halinde, yetkili memurlar saldırıyı etkisiz kılacak oranda doğrudan hedefe ateş edebilir

**DOĞRU
CEVAP C**

5607 sayılı Kanuna göre, Gümrük Kanunu gereğince belirlenen kapı ve yollardan başka yerlerden gümrük bölgesine girmek isteyen bir kişi sair suretle uyarılmasına rağmen **silahla karşılık vermeye yeltenirse** yetkili memurun nasıl karşılık vermesi beklenir?

- A. Saldırıyı etkisiz kılacak oranda doğrudan hedefe ateş edilebilir**
- B. Tekrar dur uyarısı yapılır
- C. Arama kararı alınır
- D. Havaya ateş edilerek uyarı yenilenir

**DOĞRU
CEVAP A**